

ICCb en MCCb

Nationaal Crisis Centrum
Nationaal Crisiscentrum

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.nctv.nl

A Contactpersoon

[Redacted contact information]

Datum

22 juli 2014

Ons kenmerk

nota

Ceremonieel ontvangst bij terugkeer eerste slachtoffers

A Conclpënt

Datum/eindparaaf

Dit is en voorstel voor de ceremoniële ontvangst op vliegveld Eindhoven van de eerste terugkerende overledenen.

Uitgangspunten

- Zorgvuldig, waardig en respectvol
- De nabestaanden zijn belangrijker dan de pers of hoogwaardigheidsbekleders

Vertrek uit Charkov woensdagochtend

- Filmen Inladen laatste kist van eerste vlucht, vertrek vliegtuig
- Korte ceremonie met erewacht van alle/zoveel mogelijk daar aanwezige internationale hulpverleners dus ook Australiërs, Oekraïne. Minuut stilte.
- Geen speeches.
- Volgende vluchten volledig afgeschermd afhandelen.
- Kisten worden niet gestapeld

Aankomst Nederlandse Hercules C130 in Eindhoven woensdagmiddag tussen 14.00 en 16.00

- Vliegtuig opstellen bij ontvangsthuis met nabestaanden, zo dat nabestaanden beste zicht hebben, hoogwaardigheidsbekleders aan de andere zijde vliegtuig, niet in de zichtlijn nabestaanden - kisten.
- Pers in een apart vak met goed zicht, maar geen zicht op nabestaanden.
- Accreditatieproces voor de pers
- Auto's bij laadklep vliegtuig opstellen
- Kisten één voor één uitladen (dragen) en onderaan klep vliegtuig in lijkwagens laden.
- Na inladen kisten, minuut stilte en dan auto's in kolonne onder politiebegeleiding naar Hilversum. route leegmaken.
- Geen toespraken
- Standaards met alle vlaggen van landen van herkomst van overledenen

- Hoogwaardigheidsbekleders: Koning, Koningin, gehele kabinet, minbuza en of ambassadeur van landen van herkomst.

Nationaal Crisis Centrum
Nationaal Crisiscentrum

Aankomst vervolgvluchten

Vliegtuigen:

- Nederlandse Hercules, [REDACTED]
- Australische C17, [REDACTED]

Datum
22 juli 2014

Ons kenmerk

Hoofdelementen van de eerste vlucht laten terugkomen

- Kabinetsvertegenwoordiging, ambassadeurs
- Vlaggen
- Pendelen met lijkwagens naar hangar, vanuit daar pendelen met lijkwagens met politiebegeleiding naar Hilversum, geen vrachtwagens
- Gelegenheid voor nabestaanden
- Geen filmbeelden van het uitladen
- [REDACTED]

Nabestaanden aanwezig laten zijn bij het uitladen, [REDACTED]

- [REDACTED]

Van: NCC - NCTV
Verzonden: dinsdag 22 juli 2014 18:19
Onderwerp: UIT FW: RECTIFICATIE IN ONDERWERPREGEL Mail Uitnodiging ICCb vergadering 23 juli 08.30u

Urgentie: Hoog

Geachte Heer / Mevrouw,

In tegenstelling tot wat eerst in de onderwerpregel stond vindt de ICCB morgen om 08.30 uur plaats, niet om 15.00 uur.

Met vriendelijke groet,

Nationaal CrisisCentrum (NCC)

E ncc@nctv.minvenj.nl

T +31 (0)70 751 5151 (algemeen nummer)

T +31 (0)70 751 5000 (incident nummer)

F +31 (0)70 756 9500

Van: NCC - NCTV

Verzonden: dinsdag 22 juli 2014 17:54

Aan: NCC - NCTV

Onderwerp: RECTIFICATIEMail Uitnodiging ICCb vergadering 23 juli 15.00u

Urgentie: Hoog

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij nodig ik u uit voor een bijeenkomst van de Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCB)

De bijeenkomst vindt plaats woensdag 23 juli om 08.30 u bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie,

Turfmarkt 147, 2511 DP, Den Haag, 7^e etage, NCC – MCCB/ICCB zaal.

Eventuele stukken voor de vergadering, waaronder de besluitenlijst van het overleg van vandaag, worden tijdens de vergadering uitgedeeld.

Indien u met de auto komt, is de ingang van de parkeergarage aan de Schedeldoekshaven 552. Bij aankomst, aanbellen bij de paal. Het noemen van uw naam is voldoende om toegang tot de garage te krijgen.

In de garage kunt u de aangegeven wandelroute volgen en dan komt u bij de liftschacht, op de begane grond wordt u verder begeleid naar de 7^e verdieping.

Met vriendelijke groet,

Nationaal CrisisCentrum (NCC)

E ncc@nctv.minvenj.nl

T +31 (0)70 751 5151 (algemeen nummer)

T +31 (0)70 751 5000 (incident nummer)

F +31 (0)70 756 9500

E

Nationaal Crisis Centrum

Contactpersoon
NCC Front Office

T 070 751 51 54

Datum
17 juli 2014

agenda

ICCb Vliegtuigcrash Malaysia Airlines

Omschrijving

Vergaderdatum en -tijd 23 juli 2014, 08.30 uur
Vergaderplaats NCC, Den Haag
Aanwezig

1. **Ceremonie Eindhoven**
 - Aanwezigheid ministers morgen en overmorgen
2. **Brief update Tweede Kamer**
3. **Separatistengebied/plaats delict**
 - Vervolgacties rampgebied
 - Terughalen resterende lichamen slachtoffers
 - Nederland in de lead voor het onderzoek
 - Strafrechtelijk onderzoek/schuldvraag
4. **Communicatie**
svz besloten deel website
5. **Vervolgafspraak**

E

Situatieschets en duiding Crash passagiersvliegtuig Oekraïne

Nummer 10 ten behoeve van ICCB van 23 juli 2014, 8.30 uur.
Geactualiseerd tot 7:30 uur.

Deze Situatieschets en duiding bevat de laatste ontwikkelingen t.a.v. de crash van het passagiersvliegtuig in Oekraïne, zoals deze worden weergegeven in de media.

Hoofdpunten:

- Eerste lichamen worden woensdag 23 juli overgebracht naar Nederland. Dag van nationale rouw afgekondigd.
- Precies aantal geborgen lichamen nog altijd niet officieel vastgesteld.
- Nederland krijgt leiding onderzoek toedracht ramp. Zwarte dozen overgedragen aan OVV.
- Directe onderhandelingen met rebellen door Maleisië zouden hebben geleid tot vrijgave lichamen en overdracht zwarte dozen.
- Onderzoek bemoeilijkt door mogelijke compromittering wrakstukken.
- Veiligheid onderzoekers in regio blijft bron van zorg; rampgebied blijft conflictgebied.
- [REDACTED] VS: pro-Russische separatisten hebben vliegtuig waarschijnlijk per ongeluk neergeschoten.
- EU legt beperkte sancties op.
- Reacties: opluchting door bericht repatriëring, maar opstelling EU te slap genoemd.
- Roep om aanwijzing schuldige neemt verder toe.

B

Bergen, identificeren en repatriëren slachtoffers

- Vandaag om 16 uur zullen vliegtuigen met de eerste 50 lichamen van de slachtoffers in Eindhoven aankomen. Hierbij zijn nabestaanden, het koninklijk paar, de Nederlandse premier en vicepremier en enkele buitenlandse hoogwaardigheidsbekleders aanwezig. Bij aankomst van de vliegtuigen wordt een minuut stilte in acht genomen. De lichamen worden vervolgens in colonne overgebracht naar Hilversum voor verder onderzoek. Leden van de internationale politiedienst Interpol zijn het identificatieproces van de slachtoffers reeds begonnen in Charkov. De daadwerkelijke identificatie gebeurt later in Nederland.
- Maleisië zou rechtstreeks met rebellen hebben onderhandeld. TROUW meldt dat er tussen vertegenwoordigers van de getroffen landen, de Oekraïense overheid en de rebellen dagenlang is onderhandeld over het vrijgeven van de stoffelijke resten. Deze onderhandelingen zouden in het geheim hebben plaatsgevonden. Vooral de Maleisische premier zou hier een belangrijke rol in hebben gespeeld, door rechtstreeks contact te zoeken met de pro-Russische separatisten in Donetsk. Naar aanleiding van deze gesprekken zou de trein hebben mogen vertrekken en zouden de zwarte dozen overhandigd zijn.
- De OVSE meldt dat er nog lichaamsdelen op de rampplek aanwezig zijn. De OVSE heeft kritiek geuit op de bergingsoperatie. Een woordvoerder heeft gemeld dat er nog altijd lichaamsdelen tussen de wrakstukken liggen, terwijl het bergen gestaakt lijkt te zijn. Het gebied zou niet systematisch uitgekamd zijn en wordt bovendien niet bewaakt.
- Precies aantal geborgen slachtoffers nog niet bevestigd. Er bestaat nog steeds onduidelijkheid over het aantal geborgen lichamen. Omdat het onderzoeksteam nog niet alle zakken in de wagons in Charkov

heeft kunnen controleren, kan het nog geen officiële uitspraak doen over het aantal lichamen dat zich in de trein bevindt. Eerdere berichten lopen uiteen van 200 tot 282 lichamen. De NOS meldt dat het niet duidelijk is wanneer de overige lichamen naar Nederland worden gevlogen, maar dat dit voor vrijdag wordt verwacht.

- Ook de bezittingen van de slachtoffers van de ramp zijn nog niet goed geborgen. Ooggetuigen melden dat er op de plaats van de ramp nog veel ligt, maar dat alles van waarde is weggenomen. In Toren staat nog een wagon met bezittingen van de slachtoffers. De Telegraaf meldt vandaag dat 'Oost-Europeaan' telefoons van slachtoffers opnemen.

Onderzoek ramp

- Oekraïne heeft Nederland verzocht de leiding van het onderzoek van het terrein van de ramp op zich te nemen. Na instemming van andere betrokken landen zullen onderzoekers zo snel mogelijk op de plaats van de ramp gaan zoeken naar stoffelijke resten en bezittingen van slachtoffers, en naar forensisch bewijsmateriaal. Het onderzoek strekt zich ook uit tot het achterhalen van de toedracht van de crash en het aanwijzen van de verantwoordelijken.
- Berichten over toegang tot rampgebied lopen uiteen. De OVSE laat in een rapport weten op maandag opnieuw in het rampgebied te zijn geweest, op een deel van de *crash site* bij Grabove. De OVSE-waarnemers hadden onbelemmerde toegang tot de site. De Telegraaf meldde dinsdagavond echter dat experts die de toedracht van de vliegramp in Oekraïne willen onderzoeken, nog steeds geen volledige toegang tot de plek van de crash hebben. Dit zou het Witte Huis hebben laten weten.
- Diverse experts wel, OVV nog niet op locatie ramp. Maandag waren Nederlandse forensisch experts op de rampplek. Experts van Malaysia Airlines zijn dinsdag op de plek van de ramp geweest, aldus de OVSE. De Telegraaf meldde dinsdagmiddag dat leden van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) nog niet op de plek zijn geweest waar vlucht MH17 is neergestort. Volgens een woordvoerder van de raad is nog niet duidelijk wanneer ze daar wel in actie kunnen komen.
- OVSE meldt compromittering wrakstukken. De OVSE meldt dat een groot wrakstuk van het gecrashte toestel in tweeën is gedeeld en kleinere wrakstukken zijn verplaatst. In grote stukken is gesneden, meldde de BBC. Een deel van de wrakstukken zou onbewaakt in het gebied liggen. NRC handelsblad meldt dat plaatsen waar mogelijk nog stoffelijke resten liggen, maar in ieder geval tal van brokstukken, inmiddels worden bewaakt door vertegenwoordigers van de OVSE en Maleisiërs.
- De twee zwarte dozen zijn in Kiev overgedragen aan de OVV. De dozen worden naar Groot-Brittannië gebracht om op verzoek van Nederland te worden uitgelezen door het gerenommeerde onderzoeksbureau AAIB, dat gewoonlijk belast is met onderzoek naar vliegrampen in het VK. Experts noemen het haast onmogelijk dat met de dozen geknoeid is. In hoeverre de gegevens uit de dozen relevant zijn voor het onderzoek, zal moeten blijken.
- Militieelid: 'Een vliegtuig van fascisten in Kiev geraakt'. Een niet bij naam genoemd lid van een pro-Russische milite zaid dinsdag in de Italiaanse krant Corriere della Sera: 'We hebben een enorme knal in de hemel gehoord. Ze hebben tegen ons gezegd: we hebben net een vliegtuig van de fascisten in Kiev geraakt. [...] Onze commandanten hebben tegen ons gezegd dat we er met veel wapens en munitie naartoe moesten gaan. We dachten dat we met Oekraïense piloten moesten vechten. En we vonden lijken van burgers.'
- De Amerikaanse veiligheidsdienst stelde dinsdag dat vlucht MH17 naar alle waarschijnlijkheid is neergeschoten door pro-Russische rebellen. De dienst denkt dat het vliegtuig mogelijk per ongeluk is neergeschoten. Bewijzen voor de directe betrokkenheid van Rusland bij het afvoeren van de raket zijn er niet. Het is volgens de VS niet duidelijk of er Russen aanwezig waren bij de lancering en of de schutters door Rusland getraind zijn. Wel stelt men dat Rusland door wapens te leveren de voorwaarden heeft gecreëerd waaronder de ramp heft kunnen plaatsvinden.
- Foto's wrakstukken zouden wijzen op inslag raket. Buitenlandse militaire analisten meldden gisteren op basis van foto's van wrakstukken genomen door de New York Times, dat de schade sterk duidt op een exploderende raket. Metalen scherven van de raket zouden vleugels, cockpit en cabine van het vliegtuig doorboord hebben waardoor het toestel onmiddellijk moet zijn gedesintegreerd. Dit verklaart tevens de enorme verspreiding van de wrakstukken op de grond.

Strijd Oekraïne

- Rusland wil mogelijk militaire capaciteiten tegen NAVO versterken. Tijdens een zitting van de Nationale Veiligheidsraad van Rusland heeft Poetin verklaard dat het land zich moet wapenen tegen de 'opmars' van de NAVO in de richting van Rusland. De Russische president heeft andere landen gezegd dat zij zich niet moeten mengen in Russische interne zaken. Hij hekelde het instellen van en dreigen met sancties en riep op tot meer dialoog. Poetin zei verder dat Rusland klaar is om 'op gepaste wijze' te reageren als de NAVO zich opdringt aan de Russische grens.
- Oekraïne van plan militaire presentie Oost-Oekraïne uit te breiden. In het Oekraïense parlement heeft dinsdag een handgemeen plaatsgevonden tussen voor- en tegenstanders van een plan van de regering

[REDACTED] E

om extra troepen te mobiliseren tegen de separatisten. Het voorstel om meer soldaten naar het rampgebied te sturen, werd met een krappe meerderheid aangenomen.

- Oplopende spanningen in Donetsk. Er zijn onbevestigde berichten dat een Britse journalist in Donetsk vermist wordt. De bewoners van Donetsk vrezen voor het opblazen van de gevechten wanneer de lichamen zijn geborgen en veel journalisten vertrokken zijn. Het hoofd van Oekraïense contra-inlichtingendienst geeft aan niet te geloven dat de separatisten een onafhankelijk onderzoek zullen toestaan en ziet geen andere keus dan ze met geweld het land uit te jagen.

Optreden regering en reacties internationale organisaties

- Voor vandaag is een dag van nationale rouw afgekondigd. De reacties hierop zijn overwegend positief. Winkels, media en vervoerbedrijven hebben aangekondigd zich aan te sluiten bij de minuut stilte die rond 16 uur gehouden wordt. In diverse plaatsen, waaronder Amsterdam, worden stille tochten georganiseerd.
- EU-sancties tegen Russische verantwoordelijken instabiliteit Oost-Oekraïne. Reeds voorgenomen nieuwe EU-sancties voor degenen die verantwoordelijk zijn voor het Russische optreden in de Oekraïne, worden versneld ingesteld. Het gaat hierbij om reisverboden en bevrozing van tegoeden. De BZ-ministers hebben ook verzocht om strengere sancties gericht op de wapen-, energie- en financiële sectoren. Frankrijk maakte dinsdag echter ook bekend dat de verkoop van een marineschip aan Rusland door zal gaan. [REDACTED]
- KLM roept op tot delen informatie voor maken van risicoafwegingen. De KLM gebruikt expertteams om constant risicoafwegingen te maken op alle vliegroutes over mogelijke risicogebieden. Die teams bedienen zich van actuele inlichtingen uit diverse bronnen zoals van autoriteiten. De KLM benadrukt dat het van groot belang is dat de wereldluchtvaart 'gezamenlijk toegang heeft tot goede, accurate en relevante informatie om zo de veiligheid maximaal te garanderen'.

Reacties vanuit samenleving

- Demonstratie bij Russische ambassade aangekondigd. Gemeente Den Haag heeft toestemming verleend voor een demonstratie bij de Russische ambassade op zaterdag 26 juli, van 14.00 tot 16.00 uur. De demonstratie is volgens de organisator een protest tegen het 'gesol met slachtoffers' en de rol van Rusland bij de vliegcrash.
- Vraagtekens bij effect sancties. In de media worden de voorgenomen EU-sancties niet beschouwd als een sterk signaal. In de rubriek Stelling van de dag (De Telegraaf) schaarde een ruime meerderheid van de bevolking zich achter de zwaardere sancties tegen Moskou. Ook in een Radio 1-interview met de burgemeester van Hilversum (13 slachtoffers) komt dit aan de orde. De burgemeester hoopte dat er dinsdag tot hardere (economische) sancties besloten zou worden. In reactie op de suggestie van de interviewster dat sancties slap zijn, zegt Broertjes dat je ook de dochter van Poetin kan uitzetten, 'die woont in Nederland, dan hebt u een heel ander signaal dat u kunt geven.' De uitspraak van burgemeester Broertjes is opgepakt door het FD en Trouw. Volgens Trouw komt dit geluid overeen met de geluiden op Oekraïense, Russische en Nederlandse online fora die zich afvragen of Poetina nog welkom is in het land waar zoveel mensen zijn getroffen door de 'daden van haar vader'.

Sociale media

- Opluchting over repatriëring lichamen en veiligstellen zwarte dozen. Op sociale media is enige vorm van opluchting merkbaar, zowel over de bevestiging van de repatriëring van de lichamen van de slachtoffers, als over het overhandigen van de twee zwarte dozen aan Britse experts. Wel begint nu door te dringen dat wellicht nog niet alle lichamen vanaf de rampplaats zijn vervoerd.
- Veel positieve reacties op persbericht dag van nationale rouw. Het merendeel van de reacties op het Nederlandstalig internet op de bekendmaking van de dag van nationale rouw, zijn als positief en instemmend te bestempelen. Honderden reacties getuigen van 'een mooi gebaar'. Ook worden veel initiatieven ontplooid uit respect voor de slachtoffers en nabestaanden van de ramp van vlucht MH17.
- Focus op toedracht en schuld. Net als in traditionele media, wordt ook op sociale media al een paar stappen verder gekeken en verschuift de focus steeds meer naar de toedracht van het incident en de schuldvraag. Daarbij is een duidelijke roep waarneembaar om meer emotie in de taal (communicatie) van de Nederlandse overheid, waarbij men pleit voor het 'eindelijk toegeven' dat het gaat om een 'aanslag' in plaats van een 'ongeluk'.

Duiding

- [REDACTED]

[Redacted] E

• [Redacted]

B

• [Redacted]

• [Redacted]

B

[Redacted] E

FACT SHEET ROL OVV ONDERZOEK RAMP MH17, 22 JULI 2014

Primaire verantwoordelijkheid voor het onderzoek naar vlucht MH17

Op basis van de internationale wet- en regelgeving (ICAO) is het land, Oekraïne, waar het vliegtuig is neergestort verantwoordelijk en heeft de leiding over het onderzoek naar de toedracht. De Onderzoeksraad voor Veiligheid is op 18 juli door de Oekraïense onderzoeksraad formeel verzocht deel te nemen aan het internationaal onderzoek.

Stand van zaken: Tussen de betrokken landen is afgesproken dat de OVV formeel de leiding van het onderzoek naar de MH17 ramp overneemt van de Oekraïne. Dit wordt momenteel vastgelegd in een overeenkomst tussen de onderzoeksraden van de Oekraïne en de OVV, die door het secretariaat van ICAO wordt opgesteld. Op dit moment is een concept-overeenkomst naar de OVV gestuurd voor commentaar. Op basis van informatie vanuit ICAO zullen in de overeenkomst de volgende elementen worden opgenomen:

1. De formele overdracht van het onderzoek van de Oekraïense Onderzoeksraad naar de OVV (is dus geen overeenkomst tussen lidstaten).
2. Rol en positie van de overige betrokken landen, waaronder het land van de operator (Maleisië), het land van Design en Manufacture en overige betrokken landen. Deze landen hebben het recht om een geaccrediteerde onderzoeker aan te wijzen om deel te nemen aan het onderzoek.
3. Doel van het onderzoek
4. Geheimhouding van informatie die verkregen is uit het onderzoek.
5. Rol van ICAO

Bevoegdheid OVV

De situatie in de Oekraïne en het verzoek om de OVV de leiding over dit onderzoek te geven is uniek. ICAO Annex 13 bepaalt dat Oekraïne het gehele onderzoek of een deel van het onderzoek kan overdragen aan een andere staat. Als de leiding formeel aan de OVV wordt overgedragen, dan is de OVV ook eindverantwoordelijk voor de uitvoering van het onderzoek overeenkomstig de voorwaarden van ICAO annex 13. Voor de overdracht van de bevoegdheden van de Oekraïense onderzoeksraad naar de OVV, is wederzijdse overeenstemming vereist tussen beide onderzoeksraden. De OVV heeft op eigen initiatief nog 2 andere onderzoeksvragen aan het onderzoek toegevoegd, over de beschikbaarheid van de passagierslijsten en naar de veiligheid van het luchtruim.

Stand van zaken: Op dit moment neemt de OVV al feitelijk de leiding van het onderzoek op zich. De OVV zal de overname van de leiding van het onderzoek formeel melden aan de Minister van IenM (artikel 19 Besluit OVV). Ook de Minister van VenJ zal hierover bericht moeten worden aangezien de OVV als ZBO onder de verantwoordelijkheid van dat Ministerie valt. Gevraagd is aan ICAO om IenM hierover nader te informeren.

Betrokkenheid andere landen en deelnemers onderzoek

Naast Nederland en de Oekraïne behouden andere landen die op grond van ICAO rechten hebben deel te nemen aan het onderzoek of daar anderszins bij betrokken te worden hun rechten. Daarnaast mag het onderzoeksland andere partijen betrekken.

Stand van zaken: Van de OVV is vernomen dat op dit moment de volgende staten en organisaties een vorm van betrokkenheid hebben bij het onderzoek: Oekraïne, Maleisië, Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk, Australië, Polen, België, Frankrijk, Filipijnen, Eurocontrol, ICAO en EASA.

Onafhankelijkheid onderzoek

Annex 13 bij het ICAO-Verdrag elst onafhankelijkheid bij het uitvoeren van het onderzoek. Hiermee wordt bedoeld, dat het onderzoek alleen mag zijn gericht op het vinden van informatie ter verbetering van de veiligheid en het voorkomen van ongevallen. In de Annex 13 worden voorwaarden genoemd, om de onafhankelijkheid te waarborgen.

De voornaamste voorwaarden zijn:

- onderzoek, waarheidsbevinding mag niet vermengd worden met vragen naar straffen of aansprakelijkheid
- onderzoeksinformatie is vertrouwelijk (mag niet openbaar worden en mag niet in rechtsprocedures worden gebruikt NB Wanneer blijkt dat sprake is van (internationale) misdaden of terrorisme kunnen bij uitzondering onderzoeksgegevens gebruikt worden voor strafrechtelijk onderzoek. Ook kan de rechter beslissen dat het verbod op het openbaar maken van onderzoeksgegevens moet worden opgeheven.
- onderzoekers moeten ongehinderde toegang hebben tot ongevalinformatie

Deze voorwaarden zijn gebaseerd op ICAO Annex 13 en in Nederland uitgewerkt in de Rijkswet OVV en het Besluit OVV. De OVV gaat voor hun onderzoeksprotocol uit van ICAO Annex 13.

[REDACTED]

ICCb en MCCb

Nationaal Crisis Centrum
Nationaal Crisiscentrum

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.nctv.nl

Contactpersoon

[Redacted contact information]

Datum
22 juli 2014

Ons kenmerk

nota

Ceremonieel ontvangst bij terugkeer eerste slachtoffers

Conciënt

Datum/eindparaaf

Ceremoniële ontvangst op vliegveld Eindhoven van de eerste terugkerende overledenen.

Uitgangspunten

- Zorgvuldig, waardig en respectvol
- De nabestaanden zijn belangrijker dan de pers of hoogwaardigheidsbekleders

Vertrek uit Charkov woensdagochtend

- Filmen inladen laatste kist van eerste vlucht, vertrek vliegtuig
- Korte ceremonie met erewacht van alle/zoveel mogelijk daar aanwezige internationale hulpverleners dus ook Australiërs, Oekraïne. Minuut stilte.
- Geen speeches.
- Volgende vluchten volledig afgeschermd afhandelen.

Aankomst Nederlandse Hercules C130 en Australische C17 in Eindhoven woensdagmiddag om 16.00

- 15.55 uur-16.00 uur klokken luiden in Nederland
- Vliegtuigen opstellen bij hangar met nabestaanden, zo dat nabestaanden beste zicht hebben.
- Pers in een apart vak met goed zicht, maar geen zicht op nabestaanden. Accreditatieproces voor de pers
- Een minuut stilte voorafgegaan door trompetsignaal
- Auto's bij laadklep vliegtuig opstellen
- Kisten één voor één uitladen (dragen) en onderaan klep vliegtuig in lijkwagen laden. Door defensie in uniform
- Na inladen kisten, minuut stilte daarna vertrek stoet
- Standaards met alle vlaggen van landen van herkomst van overledenen

Datum
22 juli 2014

Ons kenmerk

- Hoogwaardigheidsbekleders:
 - Koning, Koningin,
 - alle ministers, stas I&M, gevolmachtigde minister van Curaçao
 - Minister van Buitenlandse Zaken van Maleisië,
 - Minister van Handel van Maleisië,
 - Gouverneur-Generaal Australië,
 - ambassadeurs van landen van herkomst
 - Voorzitters 1^e en 2^e Kamer
 - Fractievoorzitters 1^e en 2^e Kamer
 - Leden ICCBAmbtelijke begeleiding per bewindspersoon 1 persoon.
- Protocol is dat hoogwaardigheidsbekleders staan bij de eerste en laatste kist. Tussentijds wordt er plaatsgenomen.
- Er worden geen reguliere vluchten uitgevoerd op vliegveld Eindhoven tussen 15.45 uur en 18.00 uur.

Transport

- 60 zwarte rouwauto's onder begeleiding van de politie van Vliegveld Eindhoven naar de korporaal van OudHeusden Kazerne in Hilversum
 - o Snelweg rond de stoet wordt vrijgehouden.
 - o Snelheid wordt aangepast aan omstandigheden

Aankomst Hilversum

- Maatregelen rond ingang voor een ongestoorde aankomst
- Media coverage stopt zodra de stoet op kazerne is aangekomen

Aankomst vervolgvluchten

Vliegtuigen:

- Nederlandse Hercules, [REDACTED]
- Australische C17 [REDACTED]

Hoofdelementen van de eerste vlucht laten terugkomen

- Kabinetsvertegenwoordiging, ambassadeurs
- Vlaggen
- Pendelen met lijkwagens naar hangar, vanuit daar pendelen met lijkwagens met politiebegeleiding naar Hilversum, geen vrachtwagens
- Gelegenheid voor nabestaanden
- Geen filmbeelden van het uitladen
- [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

E

Nationaal Crisis Centrum

Contactpersoon
NCC Front Office

T 070 751 51 54

Datum
17 juli 2014

agenda

ICCb Vliegtuigcrash Malaysia Airlines

Omschrijving

Vergaderdatum en -tijd 24 juli 2014, 15.00 uur
Vergaderplaats NCC, Den Haag
Aanwezig

1. **Situatieschets en duiding**
 - Overzicht Inzet diverse diensten
2. **Ceremonie Eindhoven**
 - Terugblik
 - Komende dagen
3. **Separatistengebied/plaats delict**
 - Vervolgacties rampgebied
 - Terughalen resterende lichamen slachtoffers
 - Nederland in de lead voor het onderzoek
 - Strafrechtelijk onderzoek/schuldvraag
4. **Lange termijn/nazorg**
 - Overzicht aanpak
5. **Communicatie**
6. **Vervolgafpraak**

E

Situatieschets en duiding Crash passagiersvliegtuig Oekraïne

Ten behoeve van ICCB van 24 juli, 15.00 uur. Wijzigingen ten opzichte van de Update van vanochtend zijn in rood.
Geactualiseerd tot 14:00 uur.

Deze Situatieschets en duiding bevat de laatste ontwikkelingen t.a.v. de crash van het passagiersvliegtuig in Oekraïne, zoals deze worden weergegeven in de media.

Hoofdpunten:

- Dag van nationale rouw is door Nederland als zeer passend ervaren. Ook internationaal veel aandacht voor herdenking.
- **Vandaag komen vanuit Charkov 74 kisten met stoffelijke overschotten naar Nederland.**
- Aantal Nederlandse slachtoffers vastgesteld op 194.
- Merkel beschuldigt rebellen en Kremlin van tegenwerking onderzoek.
- Twee Oekraïense straaljagers zijn op woensdag door pro-Russische separatisten neergeschoten.
- Ophef over vermeend achterhouden van inlichtingen over dreiging boven Oekraïne.
- Anti-Rusland demonstratie in Den Haag is geannuleerd.
- Nederlandse jihadisten wijzen op vermeende hypocrisie bij rouwbeleving na vliegtuigcrash.
- Opmerkelijk: Rookbomgooier Ministerie VenJ lijkt zich aangesloten te hebben bij pro-Russische separatisten.

Bergen, identificeren en repatriëren slachtoffers

- Eerste stoffelijke overschotten in Nederland. Op woensdag om 16.00 uur zijn de twee vliegtuigen aangekomen op het vliegveld van Eindhoven met daarin veertig slachtoffers. In een colonne zijn zij vanaf daar, onder grote publieke belangstelling, overgebracht naar de Korporaal van Oudheusdenkazerne in Hilversum.
- Vandaag komen vanuit Charkov 74 kisten naar Nederland. B +
C
- Aantal Nederlandse slachtoffers bijgesteld. Buitenlandse Zaken stelt dat het aantal Nederlandse slachtoffers 194 betreft, één meer dan eerder aangenomen. Het gaat om een vrouw die zowel de Duitse als de Nederlandse nationaliteit had, maar met haar Duitse paspoort reisde.
- Onduidelijkheid over aantal geborgen slachtoffers duurt voort. Woensdag meldde het Russische persbureau Itar-Tass dat rebellen nog zestien lichamen onder de romp van de Boeing hebben gevonden. De lichamen zouden naar een koelwagen in Toretz gebracht zijn. De correspondent van Nieuwsuur kon daar echter geen nieuwe wagon ontdekken. Op het station zou wel een wagon met persoonlijke bezittingen van de slachtoffers staan. De ervaringen na de vliegcrash in Tripoli hebben geleerd dat het wel een jaar kan duren voordat zulke spullen bij erfgenamen worden bezorgd. De Maleisische minister van transport en de Australische premier Abbott hebben aandacht gevraagd voor het terughalen van lichamen die nog niet gevonden zijn.

- [REDACTED] E
- OVSE-onderzoekers hebben woensdag ongehinderd in de omgeving van de rampplek kunnen onderzoeken. Dat rapporteert de organisatie in een 'spot report'. Samen met Maleisische onderzoekers werd door het Special Monitoring Mission to Ukraine (SMM) een nog niet eerder onderzocht veld aangedaan. Hier werden delen van de vliegtuigromp aangetroffen. Uit dit brokstuk lijkt volgens de OVSE te kunnen worden opgemaakt dat het vliegtuig van buitenaf werd geraakt.
 - Wegen ook komende dagen afgesloten vanwege rouwstoet. In de buurt van Hilversum worden provinciale wegen (N234 en N417) ook de komende dagen afgesloten. De rouwstoet kan daardoor ongehinderd naar de Hilversumse kazerne rijden.

Onderzoek ramp

- VN-politiemissie naar rampplek zou in voorbereiding zijn. Een woordvoerder van de Oekraïense VN-vertegenwoordiging heeft tegenover het ANP gezegd dat Nederland, Australië en Oekraïne werken aan een resolutie die de inzet van een VN-politiemissie op de rampplek mogelijk moet maken. De missie moet ten dienste staan van de onderzoekers, die om veiligheidsredenen nog altijd niet ter plaatse kunnen zijn. Rutte zou zijn Oekraïense collega Porosjenko om medewerking hebben gevraagd. Tegenover de Volkskrant hebben Nederlandse bronnen de berichtgeving bevestigd. Zij spreken ook over de mogelijke inzet van Nederlandse militairen. Eenheden van de Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten van de marechaussee zijn reeds in Oekraïne aanwezig. De Ministerraad heeft volgens de media woensdagavond op het Catshuis over de resolutieplannen gesproken. In diverse media wordt door deskundigen gesteld dat een dergelijke missie een zeer risicovolle operatie zal zijn.
- Ook Rus in onderzoeksteam. Het internationale team dat onder leiding van OVV onderzoek doet naar de oorzaak van de vliegramp is ook Rusland vertegenwoordigd. Het team bestaat uit vijftientig onderzoekers.
- OVV: geen bewijs voor manipulatie voicerecorder. De Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV) heeft laten weten dat de Cockpit Voice Recorder succesvol is uitgelezen. Er is geen bewijs gevonden dat de zwarte doos is gemanipuleerd. De zwarte doos met vluchtgegevens wordt donderdag uitgelezen.
- Sabotageplan rebellen onderschept. Britse media schrijven over een door Britse inlichtingendiensten onderschept plan van de rebellen dat sabotage van de rampplek beoogde. Er zouden bewijzen zijn dat wrakstukken van andere vliegtuigen in het rampgebied zijn neergelegd. De rebellen zouden ook lichamen uit het gebied hebben willen verwijderen. Een BBC-verslaggeefster constateerde woensdag ter plekke dat er opnieuw persoonlijke bezittingen van slachtoffers zijn verdwenen. Ook Volkskrant-correspondent Olaf Koens is het opgevallen dat recent spullen zijn verplaatst of verdwenen.
- Opvallende stilte op rampplek. Olaf Koens meldt dat het om de rampplek opvallend stil is. "Vreemd, want de afgelopen dagen was het hier behoorlijk druk. Er waren mensen van de OVSE, onderzoekers, mensen van het forensisch instituut, en vooral rebellen, heel veel rebellen, van allemaal verschillende groeperingen. En er waren busjes, er was rommel, er waren taxi's. Nu staan er alleen nog straalwagens van de grote Amerikaanse televisienetwerken die zo live verslag kunnen doen vanaf deze plek. That's it."
- Merkel beschuldigt rebellen en Kremlin van tegenwerking. De Duitse bondskanselier Merkel heeft de rebellen in Oekraïne en de autoriteiten in Rusland ervan beschuldigd onvoldoende mee te werken aan het onderzoek naar de vliegramp. Deze partijen zouden te weinig doen om het geweld in de regio te beëindigen.

Strijd Oekraïne

- Rebellenleider erkent over BUK-raketten te beschikken. Rebellenleider Aleksandr Chodakovski heeft erkend dat separatisten de beschikking hebben over het BUK-raketsysteem. Volgens Chodakovski zijn de raketten mogelijk vanuit Rusland naar Oekraïne gebracht. Om bewijsmateriaal te verwijderen zou het systeem nu weer in Rusland zijn. Chodakovski was de commandant van het bataljon Vostok, een eenheid van vrijwilligers uit Rusland. Hij is onlangs aan de kant geschoven vanwege ruzie over de rol van een andere rebellenleider. Een paar uur na zijn interview met Reuters trok Chodakovski zijn uitspraken terug. Vervolgens heeft Reuters de geluidsopnamen van het interview gepubliceerd.
- Twee Oekraïense straaljagers neergeschoten. Volgens het Oekraïense leger zijn woensdag twee van haar straaljagers neergeschoten. Oekraïense media melden dat de Oekraïense regering heeft verklaard dat de luchtdoelraketten vanaf Russisch grondgebied zijn gelanceerd. De vliegtuigen vlogen op 5.200 meter hoogte. Separatisten beweren dat ze de vliegtuigen hebben neergehaald met schouderwapens, maar die rijken niet tot deze hoogte. Tot op heden zijn minstens zestien Oekraïense vliegtuigen neergeschoten.
- Mogelijk spoedzitting Doema. Een Oekraïense nieuwssite meldt dat de Russische Doema donderdag in spoedzitting bijeenkomt. De site baseert zich op een anonieme Doema-bron.
- Oekraïense premier dreigt met maatregelen tegen Russische burgers. De Oekraïense premier Jatsjenjoe heeft Oekraïners die in het bezit zijn van een Russisch paspoort bedreigd met

██████████ E

“maatregelen” wanneer zij zich inlaten met de separatistische strijd. Welke maatregelen dit zijn, is op dit moment onduidelijk.

- Rookbomgooier VenJ zou aangesloten zijn bij pro-Russische separatisten in Oost-Oekraïne. Engelse media berichten dat de pro-Russische nationalist ██████████ sinds maart 2014 aangesloten is bij pro-Russische rebellen. Deze Litouwse man was in november 2013 verantwoordelijk voor het naar binnen werpen van een rookbom bij het ministerie van Veiligheid en Justitie in Den Haag. ██████████ die van 2004-2008 woonachtig was in het Verenigd Koninkrijk, zou in nauw contact staan met ██████████ (commandant Dombass-militie).

A
A
A

Optreden regering en reacties internationale organisaties

- Ophef over vermeend achterhouden van inlichtingen. Er is kritiek op het vermeende achterhouden van informatie over risico's voor vluchten boven Oekraïne. Volgens de voorzitter van de Europese pilotenvereniging, Nico Voorbach, was een klein aantal landen op de hoogte van de risico's van een raketaanval boven Oost-Oekraïne. De Verenigde Staten, Canada, het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en Australië zouden de beschikbare informatie alleen aan hun eigen luchtvaartmaatschappijen hebben doorgegeven. De president van de Vereniging Nederlandse Verkeersvliegers, Steven Verhagen, hoopt dat er een databank komt waarin dreigingsinformatie voor alle luchtvaartmaatschappijen beschikbaar gemaakt wordt. Gisteravond al heeft de internationale luchtvaartorganisatie IATA over dit probleem vergaderd.
- Timmermans opnieuw naar Oekraïne. Minister Timmermans reist vandaag voor de tweede keer binnen een week af naar Oekraïne. Ook zijn Australische collega Bishop bezoekt Kiev.

Reacties vanuit samenleving

- Dag van nationale rouw is goed ontvangen. Met de dag van nationale rouw is eindelijk respect getoond aan de slachtoffers van de vliegcrash. Dat is de teneur in de kranten, onder op tv geïnterviewde burgers. De aard van de herdenking en de eervolle, spontane reacties van Nederlanders worden erg gewaardeerd. Ook in het buitenland is met bewondering gereageerd.
- Veel aandacht voor de herdenking. In heel Nederland is het woensdag om vier uur stil geweest. Op de beurs van Amsterdam werd een minuut stilte in acht genomen, op het Utrechtse Domplein waren meer dan duizend mensen bijeen, op de terrassen van Enschede was het stil, evenals op de Tilburgse kermis. Langs de route die de lijkwagens aflegden stonden vele duizenden mensen. De dienst van de Raad van Kerken trok zo'n duizend bezoekers. Ook op de ambtswoning van Cameron hingen woensdag de (Britse en Nederlandse) vlaggen halfstok. Dat gebeurde "uit solidariteit met onze Nederlandse vrienden". Bij de Nederlandse ambassade in Kiev stonden tientallen mensen stil.
- Voorgenomen anti-Russische demonstratie in Den Haag geannuleerd. Deze voor aanstaande zaterdag bij de Russische ambassade geplande demo gaat niet door. De demo was volgens de initiatiefnemer gericht tegen de rol van Rusland bij de vliegcrash en 'het gesol met onze slachtoffers'. Nu de eerste lichamen terug naar Nederland komen, ziet de initiatiefneemster geen aanleiding meer voor een demonstratie.
- Herdenkingstocht in Kiev. Zondag wordt in Kiev een tocht georganiseerd voor de slachtoffers van de vliegcrash. De Nederlandse ambassade is hierbij niet betrokken. De organisatie spreekt over een "internationale vlaggenmars tegen terrorisme".

Sociale media

- Er is veel waardering en ontroering voor de ceremonie omtrent de terugkeer van de eerste lichamen. Naar aanleiding van de ceremonie is er omtrent MH17 voor het eerst meer activiteit op sociale media dan de uren na de crash zelf. Veel mensen uiten hun waardering voor de respectvolle ceremonie, men geeft blijk van nationale trots en tonen hun emoties. Er is echter geen tot weinig aandacht voor de notie dat lang nog niet alle lichamen op de crashsite gevonden en geborgen zijn.
- Interferentie ramp MH17 en slachtoffers in Gaza. Hoewel de berichten over MH17 overheersen op sociale media, is er ook erg veel aandacht voor de vele doden en gewonden in Gaza. Regelmatig wordt in berichten over MH17 benadrukt dat men ook de gebeurtenissen in Gaza vreselijk vindt. Soms wordt de vraag gesteld waarom de slachtoffers in Gaza niet zoveel aandacht, respect of empathie van de maatschappij (inclusief de overheid) krijgen als de slachtoffers van MH17. Incidenteel wordt op deze vragen gereageerd met de opmerking dat moslims zich altijd aanstellen. Vanuit jihadistische hoek wordt op de Nederlandstalige sociale media gesproken over hypocrisie omdat er wel gerouwd zou worden om Nederlanders en niet om moslims in Gaza. Vanavond is er in de Haagse Schilderswijk een door (pro-)jihadisten georganiseerde demonstratie gepland, gericht tegen het Israëlische optreden in Gaza. Tijdens deze demo kan dit genoemde sentiment mogelijk terugkomen.

[Redacted]

Duiding

- [Redacted] B
- [Redacted] B
- [Redacted] B
- [Redacted] A

AGENDAPUNT 1**Overzicht activiteiten Nederland m.b.t. MH 17**

Versie 24 juli 2014

Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCb)

- VenJ
- Buitenlandse Zaken
- Defensie
- Infrastructuur en Milieu
- Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, AIVD
- VWS
- Onder voorzitterschap NCTV

Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb)

- Algemene Zaken
- Veiligheid en Justitie, inclusief NCTV
- Buitenlandse Zaken
- Defensie

Afstemmingsoverleg Bewaken en Beveiligen

- Binnenlandse Zaken, AIVD
- Defensie, MIVD
- Nationale Politie, Dienst Landelijke Informatieorganisatie (DLIO)
- Onder voorzitterschap NCTV

Uitvoering Overleg (Bewaken en Beveiligen)

- Openbaar Ministerie
- Buitenlandse Zaken
- Koninklijk Marechaussee, Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB)
- Dienst Bewaken en Beveiligen
- Politie-eenheden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht
- Onder voorzitterschap NCTV

Nafase (wordt opgestart), inclusief deelproject Nationale Herdenking

- Buitenlandse Zaken
- Veiligheid en Justitie, NCC, LOCC
- Algemene Zaken
- Volksgezondheid, Wetenschap en Sport
- Defensie
- Korps Nationale Politie / SGBO Landelijke Eenheid, Landelijke Recherche, LTFO
- Slachtofferhulp Nederland
- Stichting Arq (Psychotrauma Expert Groep)

Crisisoverleg Buitenlandse Zaken

- Crisisoverleg op departement met betrokken directies binnen Buitenlandse Zaken.

Politie

- In Nederland worden 464 medewerkers van de politie ingezet. Dit is exclusief de bijstand van Defensie. [REDACTED]
- [REDACTED] Vanuit politie Nederland wordt er vanuit verschillende eenheden ingezet. Hierbij valt te denken de inzet in Hilversum, Eindhoven, ondersteuning bij herdenkingen enz.

Defensie

- Defensie heeft twee locaties ingezet: het militaire vliegveld Eindhoven en de Korporaal Van Oudheusdenkazerne in Hilversum.
- De inzet voor de ceremonie op het vliegveld is ongeveer 170 personen.
- In Hilversum zijn verschillende eenheden bezig: mortuariumgroep, forensische tandexperts, ICT-ondersteuning en CBRN-specialisten.

Nationaal CrisisCentrum (NCC)

- Het NCC is sinds de crash vorige week donderdag opgeschaald t.b.v. de ondersteuning nationale crisisbesluitvorming. Daarnaast was/is er inzet voor de nabestaandenbijeenkomst en de ceremonies op Eindhoven.

Overzicht Nederland in Oekraïne

Politie / Landelijk Team Forensische Opsporing

- In Oekraïne zijn 27 medewerkers aanwezig. Zij doen werkzaamheden voor LTFO, bewaken en beveiligen en logistiek. Zijn worden ondersteund door een tolk.

Ambassade

- De ambassade is bezet met 15 personen (Chef de Post + staf). Daarnaast zijn er 8 consulaire ondersteuners extra Ingezet op de ambassade.

Defensie / Brigade Speciale Beveiligingsopdrachten (BSB)

- Vanuit Defensie zijn 13 personen aanwezig op het vliegveld in Charkov voor de logistieke ondersteuning van de vluchten tussen Charkov en Eindhoven.
- [REDACTED]
- Opmerking: de aantallen vanuit Defensie zijn aan grote wisselingen onderhevig.

Openbaar Ministerie

- Het Nederlandse Openbaar Ministerie doet een oriënterend onderzoek doen naar het neerstorten van vlucht MH17 in Oekraïne. Sinds zaterdag is een officier van justitie van de afdeling internationale misdrijven in Kiev. In Nederland is sinds vier jaar de Wet Internationale Misdrijven van kracht waarmee het OM ook in het buitenland mensen kan vervolgen die zich schuldig maken aan een oorlogsmisdrijf tegen Nederlanders.

Onderzoeksraad Voor Veiligheid

- Het OVV heeft de leiding over het onderzoek en is aanwezig met 4 personen. Het internationale team bestaat uit 24 onderzoekers. De 4 medewerkers worden ondersteund door 2 personen.

NCTV

- Vanuit de Directie Bewaken Beveiligen en Burgerluchtvaart van de NCTV zijn 2 medewerkers aanwezig.

Politie	12 LTFO 5 DBB 10 logistiek 1 tolk 28 totaal
[REDACTED]	[REDACTED]
Defensie	13 ondersteuning voor vluchten
Ambassade	15 medewerkers (Incl. ambassadeur) 8 consulaire ondertsteuners 22 totaal
AIVD	2 liaisons
Openbaar Ministerie	1 Officier van Justitie
NCTV	2 medewerkers DB3
[REDACTED]	[REDACTED]

Factsheet nazorg vliegtuigramp MH17

DCC VWS, met input van Stichting Arq en Slachtofferhulp Nederland | 24 juli 2014

Deze notitie bestaat uit twee onderdelen:

- I. Richtlijnen m.b.t. tot psychosociale nazorg;
- II. Een overzicht van de lopende nazorgactiviteiten.

I. RICHTLIJNEN PSYCHOSOCIALE NAZORG

1. Uitgangspunten Psychosociale hulpverlening

- Psychosociale hulpverlening (PSH) blijft altijd maatwerk:
 - Aansluiten bij behoeften, problemen, draagkracht en eigen mogelijkheden van getroffen: ieder individu heeft maatwerk nodig.
 - Constante aandacht voor naadloze overdracht en toeleiding naar de juiste hulpverlening.
 - Rekening houden met risicofactoren, bijv. lange duur tot identificatie, aanhoudende machteloosheid en onzekerheid, hele families getroffen.
- Uit onderzoek en eerdere ervaringen (o.a. Tripoli, Turkish Airlines Crash, Koninginnedag, Alphen a/d Rijn) is gebleken dat de PSH nazorg een periode van minstens 2 jaar moet beslaan. Belangrijk daarbij:
 - Aansluiten bij dynamiek: verliesverwerking komt pas op gang na identificatie en afscheid van naasten: er is grote variatie in het moment waarop nabestaanden kunnen gaan rouwen.
 - Aansluiten bij fase: verliesverwerking kent verschillende stadia. Informatievoorziening en de mate en vorm van ondersteuning dienen hierop aan te sluiten.

2. Richtlijn korte termijn

De eerste dagen na de vliegramp hebben veel in het teken gestaan van collectief verdriet, met lokale herdenkingen, een Informatiemiddag voor alle nabestaanden en een dag van nationale rouw. Wat te doen in de volgende weken:

- Insteken op persoonlijke ondersteuning, gericht en op maat informeren en het stimuleren van lotgenotencontact. Niet meer te veel actief organiseren.
- Concrete behoeften en problemen in kaart brengen, bronnen: het Informatie en Verwijscentrum, de familierechercheurs en vragen die binnenkomen bij Slachtofferhulp en overheid.
- Anticiperen op ontwikkelingen als repatriëring, identificatie, uitvaart/afscheidsceremonies in eigen kring, nationale herdenking, samenleving pakt de draad weer op (sluiten condoleanceregisters, opruimen spontane monumenten), scholen beginnen weer.

3. Richtlijn lange termijn

Op lange termijn kunnen enkele momenten worden onderscheiden waarbij extra informatie en ondersteuning gewenst kan zijn, bijvoorbeeld:

- Verdere escalatie in Oekraïne;
- Bekend worden onderzoeksrapport;
- Uitlevering/berechting schuldigen;
- (discussies over een op te richten) monument;
- Jaardag.

II. OVERZICHT NAZORGACTIVITEITEN

In samenwerking met Arq Psychotrauma Expertgroep¹ en Slachtofferhulp Nederland heeft de Rijksoverheid een plan gemaakt voor nazorg en psychosociale hulpverlening. Een aantal activiteiten wordt op korte termijn ingezet en is al heel concreet, een aantal andere activiteiten krijgt in de komende weken en maanden vorm.

TOEKOMST	
<i>De planning op de langere termijn is afhankelijk van de behoeften en de reacties van de nabestaanden binnen het IVC en de samenleving. Wat hieronder wordt weergegeven is dus een globaal plan dat de komende periode wordt aangepast en bijgewerkt naar de omstandigheden.</i>	
Herdenkingsbijeenkomsten	<ul style="list-style-type: none">• Voor dit soort situaties is het gebruikelijk dat de overheid een (nationale) herdenkingsbijeenkomst organiseert. Waarschijnlijk vindt deze plaats in september. VWS neemt het voortouw in de organisatie van deze bijeenkomst. Betrokken ministeries: VenJ, BZ en AZ.• In veel gemeenten en buurten zullen ook herdenkingsmomenten georganiseerd worden. Eventueel kunnen ook vervolgbijeenkomsten worden georganiseerd, bijvoorbeeld een jaar na de crash. Voor de organisatie van herdenkingsbijeenkomsten is een praktische handreiking beschikbaar.
Informatiebijeenkomsten voor nabestaanden	Vanuit het Informatie en Verwijs Centrum zal Slachtofferhulp NL i.s.m. Arq naar behoefte informatiebijeenkomsten organiseren over technische en praktische onderwerpen waar de nabestaanden in de komende periode tegenaan kunnen lopen. U kunt daarbij denken aan onderwerpen als nalatenschap, financiën, juridische aangelegenheden etc. Ook rouwverwerking en psychosociale gevolgen zullen hier aan bod komen.
Individuele begeleiding Slachtofferhulp en huisartsen	<ul style="list-style-type: none">• Slachtofferhulp blijft bereikbaar om nabestaanden te ondersteunen bij de rouwverwerking. Te allen tijde is het doel ervoor te zorgen dat mensen zelf verantwoordelijk blijven voor hun herstel, maar soms kan een gesprek met medewerkers van slachtofferhulp daarbij helpen. Daarnaast kan slachtofferhulp nabestaanden begeleiden bij onder andere juridische trajecten en praktische zaken waar zij mee te maken krijgen.• Als mensen de gebeurtenis en het verlies niet goed kunnen verwerken, verwijst slachtofferhulp naar de huisarts. De huisarts kan beoordelen of en zo ja welke aanvullende hulpverlening nodig is.
Monitoring	Via het Informatie en Verwijs Centrum, de servicelijn van Slachtofferhulp Nederland en de GGD'en zal gemonitord worden of er specifieke doelgroepen zijn die extra advies of begeleiding nodig hebben. De komende periode wordt uitgewerkt door Arq hoe dit vorm moet krijgen.
Zelfscreeningsinstrumenten	Tijdige signalering van klachten en verminderde zelfredzaamheid is belangrijk: hiertoe kunnen (bijv. via het IVC) zelfscreeningsinstrumenten worden aangeboden.

¹ Arq Psychotrauma Expertgroep is een samenwerkingsverband van experts/deskundigen op het terrein van veerkracht, de gevolgen van schokkende gebeurtenissen en psychotrauma. Stichting Impact Landelijk kennis & adviescentrum psychosociale zorg en veiligheid bij schokkende gebeurtenissen is onderdeel van Arq.

Overdracht en afbouw Informatie en Verwijs Centrum (IVC)	Het Informatie en Verwijs Centrum is een tijdelijke voorziening van de overheid. Na de ramp in Tripoli heeft de overheid het centrum een jaar lang ondersteund en daarna overgedragen aan de een groep van vrijwilligers vanuit de nabestaanden. Met de ervaringen van die overdracht zal er gezocht worden naar een goede manier om het centrum af te bouwen of over te dragen.
---	--

HEDEN	
<i>Uitgangspunt: de bestaande capaciteiten dienen te worden benut voordat besloten wordt tot aanvullende PSH.</i>	
Informatie en Verwijs Centrum (IVC)	<ul style="list-style-type: none"> • In opdracht van het ministerie van VenJ is er een website van Slachtofferhulp Nederland geopend: het Informatie en Verwijs Centrum (IVC). • SHN onderhoudt de website in nauwe samenwerking met Arq. • De site bevat algemene informatie over o.a. omgaan met rouw en verdriet, omgaan met de media en verwijzingen naar belangrijke contactnummers, maar ook een besloten gedeelte voor de eerste ring nabestaanden. Zij kunnen daar specifieke informatie vinden, vragen stellen aan elkaar en aan hulpverleners en ervaringen delen. De nabestaanden hebben via de familierechercheurs een persoonlijke code voor toegang tot het besloten gedeelte ontvangen. • Het IVC kan ook een rol spelen in het ontwikkelen van lotgenotencontact. • De rijksoverheid publiceert ook informatie op het IVC. • De website is in technisch in beheer bij SHN. Hierbij is specifiek aandacht voor de beveiliging van de site.
Ondersteuning aan GGD'en	Het centrum Gezondheid en Milieu (cGM) van het RIVM ondersteunt GGD'en e.a. professionals in het veld op het gebied van nazorg. Er is bijv. een helpdesk beschikbaar waar GGD'en terecht kunnen met vragen en i.s.m. GGD GHOR NL worden informatiebijeenkomsten georganiseerd.
Begeleiding door Slachtofferhulp NL	Slachtofferhulp NL begeleidt de nabestaanden (middels casemanagers) en organiseert bijeenkomsten rond technische onderwerpen als nalatenschap, financiën en juridische aangelegenheden. De casemanager draagt zorg voor het daadwerkelijk aanbieden van de nazorg. Dit beperkt zich niet alleen tot de PSH maar betreft ook juridische en financiële nazorg.
Inzet familie-rechercheurs	<ul style="list-style-type: none"> • Familierechercheurs o.l.v. het Landelijk Team Forensische Opsporing (LTFO) hebben contact opgenomen met de nabestaanden. Zij informeren hen over de komende periode en specifiek over het proces van identificatie en repatriëring van de lichamen. De familierechercheurs zijn voorlopig het eerste aanspreekpunt voor de nabestaanden. • De familierechercheurs zijn gekoppeld aan een casemanager van Slachtofferhulp Nederland. De casemanager neemt de rol van de familierechercheurs over wanneer de fase van identificatie en repatriëring is afgerond. Door de familierechercheurs en de casemanagers al eerder te koppelen, wordt gezorgd voor een goede informatieoverdracht.
Nazorgcentrum Vliegkamp Oekraïne	Mensen met ernstige problemen kunnen via het Nazorgcentrum Vliegkamp Oekraïne doorverwezen worden naar een lokale GGZ instelling aangesloten bij dit Nazorgcentrum.
Condoleanceregisters	Op veel plaatsen zijn condoleanceregisters geopend, onder andere op Rijksoverheid.nl en bij het ministerie van VenJ.

VERLEDEN	
Berichtgeving aan burgemeesters	Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters heeft in overleg met VenJ informatie gestuurd aan alle burgemeesters met adviezen over hoe zij om kunnen gaan met het verlenen van steun aan de nabestaanden. In die informatie wordt ook verwezen naar Slachtofferhulp en de GGD/GHOR voor ondersteuning als daar behoefte aan is.
Informatiebijeenkomst nabestaanden	Maandag 21 juli heeft de overheid een besloten informatiebijeenkomst voor nabestaanden georganiseerd. Bij het opstellen van het programma en de keuze en inrichting van de locatie is geadviseerd door experts van Arq. Bij de bijeenkomst waren medewerkers van Arq en SHN aanwezig zijn voor opvang en om vragen te beantwoorden.
Telefoonnummers voor nabestaanden	<ul style="list-style-type: none"> • Buitenlandse Zaken heeft op de dag van de vliegcrash een telefoonnummer geopend voor de nabestaanden. • Op Schiphol is ook een nummer geopend voor publieksvragen. • Servicelijn Slachtofferhulp Nederland is het weekend na de ramp geopend en is doordeweeks regulier bereikbaar voor alle nabestaanden. • Er is een contactnummer bij Eurocross (coördinerende reisverzekeraar). • Er is ook een contactnummer bij D-Reizen.
Schiphol	Nabij Schiphol is opvang voor nabestaanden ingericht door Malaysia Airlines. Ondersteuning door GGD Kennemerland, KLM en adviseurs Stichting Arq .

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Veiligheid en Justitie

43

E

Nationaal Crisis Centrum

Contactpersoon

NCC Front Office

T 070 751 51 54

Datum

25 juli 2014

agenda

ICCb Vliegtuigcrash Malaysia Airlines

Omschrijving

Vergaderdatum en -tijd 25 juli 2014, 12:30 uur
Vergaderplaats NCC, Den Haag
Aanwezig

- 1 **Situatieschets en duiding**
- 2 **Separatistengebied/plaats delict**
 - Vervolgacties rampgebied
 - Terughalen resterende lichamen slachtoffers
 - Vandaag 74 kisten
 - Morgen 36 kisten
 - Communicatie over aantallen
 - Onderzoeken
 - OvV
 - Strafrechtelijk onderzoek/schuldvraag
 - Internationale politieke verhoudingen
- 3 **Lange termijn/nazorg**
- 4 **Communicatie**
- 5 **Vervolgafspraak**

E

Situatieschets en duiding Crash passagiersvliegtuig Oekraïne

Ten behoeve van ICCB van 25 juli, 12.30 uur.

Geactualiseerd tot 12:00 uur. Updates ten opzichte van vanmorgen 9.00 uur in rood.

Deze Situatieschets en duiding bevat de laatste ontwikkelingen t.a.v. de crash van het passagiersvliegtuig in Oekraïne, zoals deze worden weergegeven in de media.

Hoofdpunten:

- Weer menselijke resten, nieuwe wrakstukken gevonden op rampplek
- Ontwerpresolutie VN-missie bijna gereed
- Marechaussees/ Kmar naar rampplek
- Telegraaf: 'commando's uit Mali' naar Oost-Oekraïne
- CNN maakt gijzeling Oekraïense medewerker bekend
- Opnieuw 74 kisten naar Nederland, morgen volgen 36 (dan 224 kisten in NI)
- Oekraïense regering gevallen

Bergen, identificeren en repatriëren slachtoffers

- Opnieuw 74 kisten naar Nederland. Vandaag worden opnieuw 74 lijk-kisten naar Nederland gevlogen. De vliegtuigen worden rond 16.00 in Eindhoven verwacht. **Morgen volgen 36 kisten, dan zullen er 224 kisten in Nederland zijn.**
- Vluchten Eindhoven: Door de aankomst van de stoffelijke overschotten kunnen negentien vluchten vanaf Eindhoven niet volgens planning vertrekken.
- Charkov vliegveld: In Charkov waren honderd journalisten uit binnen- en buitenland aanwezig om verslag te doen van het vertrek van de vliegtuigen. Ook minister Timmermans en zijn Australische collega Bishop waren getuige van het vertrek.
- Internationaal team aan het werk in kazerne. In de Korporaal van Oudheusden-kazerne zijn tweehonderd mensen betrokken bij het identificatieproces. Het team bestaat uit honderdtwintig Nederlanders en mensen uit Duitsland, België, Verenigd Koninkrijk, Australië, Indonesië, Nieuw-Zeeland en Maleisië. Totaal zijn er in Nederland bijna vierhonderd mensen bezig met de identificatie, wereldwijd zijn er meer dan duizend mensen betrokken.
- Forensisch werk in Charkov komt ten einde. Vandaag ronden de forensisch experts hun werk in Charkov af. Zij hebben vandaag nog wel bezoek gehad van Timmermans en Bishop.

Onderzoek ramp

- Ontwerpresolutie bijna gereed. Ingewijden hebben aan het ANP laten weten dat de resolutie over een VN-missie naar Oekraïne bijna gereed is. In de resolutie komt te staan dat de rampplek wordt beveiligd door agenten en militairen. Vrijdag al zou de resolutie aan de Veiligheidsraad voorgelegd moeten worden. Er zijn echter ook bronnen binnen de VN die beweren dat de resolutie pas wordt voorgelegd indien de nood aan de man is. Volgens de Australische premier Abbott staat Rusland niet onwelwillend tegenover de resolutie. RTL Nieuws spreekt over de terugkeer van alle Kamerleden, zodat die volgende week met het kabinet over de artikel-100 brief kunnen praten. . Het kabinet heeft de Kamer al wel een

██████████ E

kennisgevingsbrief gestuurd, waarin staat dat het mogelijkheden bekijkt om de activiteiten in Oekraïne te ondersteunen. Vandaag praat de Kamer hierover.

- Nederlanders met marechaussees naar rampplek. De komende dagen zullen Nederlandse onderzoekers voor het eerst vanuit Charkov naar de rampplek afreizen. Ze worden bijgestaan door veertig ongewapende medewerkers van de marechaussee. Gisteren ontstond er enig onbegrip voor het wegblijven van Nederlandse onderzoekers op de rampplek, terwijl Australiërs en Maleisiërs daar al wel actief waren. Een woordvoerder van de OVSE liet zich hierover in licht kritische bewoordingen uit. Volgens de Volkskrant maken afspraken tussen de OVSE en separatisten het nu mogelijk dat onderzoekers zich naar de rampplek kunnen begeven. De Telegraaf meldt dat Defensie troepen naar Oost-Oekraïne wil sturen, waaronder 'special forces' van het Korps Commando Troepen. Deze zouden uit Mali worden teruggehaald. In reactie daarop zei Rutte in het Kamerdebat dat het sturen van troepen "verre van zeker" is. Op dit moment zijn er vanwege de ramp 63 Nederlanders in Oekraïne, waarvan 40 tot de KMAR behoren.
- Australië stuurt meer agenten, en ook militairen. Nog eens honderd Australische agenten worden naar Europa gestuurd. Daarnaast reizen ook Australische militairen naar Oekraïne, juist om de politiemensen te beschermen. Dat maakte premier Abbott vrijdag bekend. Volgens een Abbott is een akkoord hieromtrent bijna rond. Hij sprak over "een door de politie geleide missie zijn, een internationale door de politie geleide missie." Daar voegde hij aan toe: "Een humanitaire missie, dat is wat het is."
- OVV: ook tweede recorder is niet gemanipuleerd. De zwarte doos met vluchtgegevens is succesvol uitgelezen. De OVV heeft geen aanwijzingen dat de Flight Data Recorder gemanipuleerd is.
- Nieuwe wrakstukken gevonden. Luchtvaartexperts uit Maleisië en diplomaten en een forensisch expert uit Australië hebben donderdag nieuwe, grote wrakstukken gevonden. Volgens een OVSE-woordvoerder zijn hier grotendeels intacte delen bij. Ook zijn volgens een woordvoerder van de OVSE opnieuw lichamen/ lichaamsdelen gevonden.
- Nederland leidt onderzoek nu officieel. In Kiev heeft minister Timmermans een overeenkomst getekend waarmee een juridische basis is gelegd waarop Nederland op Oekraïens grondgebied de oorzaak van de vliegcrash kan gaan onderzoeken. De OVV heeft direct toestemming gegeven aan bewoners van de regio om wrakstukken te verplaatsen, wat noodzakelijk is om nog aanwezige slachtoffers te bergen.
- Internationaal overleg over strafvervolging. Maandag vindt bij Eurojust in Den Haag internationaal overleg plaats in het kader van het strafrechtelijk onderzoek naar de ramp. Die landen waarvan passagiers waren aan boord van de MH17, zijn voor dit overleg uitgenodigd.

Strijd Oekraïne

- Oekraïense regering valt. Donderdag heeft de Oekraïense premier Jatsjenko zijn ontslag aangeboden. Aanleiding is het uiteenvallen van de coalitie (twee partijen trokken zich terug), evenals budgettaire problematiek. Hierdoor moeten de Oekraïners opnieuw naar de stembus, waarschijnlijk in oktober. Vicepremier Vladimir Groisman gaat de overgangsregering leiden. Groisman leidt ook de Oekraïense inspanningen rondom de vliegcrash.
- Woordvoerder rebellen: Nederland moet toestemming vragen. De woordvoerder van de eigenstandig uitgeroepen Volksrepubliek Donetsk vindt dat Nederland toestemming moet vragen aan de leiders van de republiek indien het een politiemissie wil sturen.
- CNN-medewerker ontvoerd. CNN heeft donderdag bevestigd dat een Oekraïense journalist die werkte voor een televisieploeg van de omroep is ontvoerd door separatisten. De man wordt al twee dagen gegijzeld.
- Separatisten vormen militairen macht in Oost-Oekraïne. De Telegraaf bericht vandaag over de heuse legermacht die separatisten dankzij Russische steun hebben kunnen opbouwen. Ze zouden beschikken over over tientallen T-64 tanks, Grad-raketlanceerinstallaties, zelfrijdend Nona-geschut, antitankwapens, BMP-pantservoertuigen met automatische kanonnen, gepantserde personeelsvoertuigen en moderne luchtdoelraketten. De directeur van de vermaarde, Engelse denktank RUSI zegt dat de separatisten geen guerrillaleger vormen, geen verzetsbeweging, maar een echte militaire macht.
- Toename strijd Oekraïne-separatisten: NRC meldt (24-7) toename strijd in Oost-Oekraïne. Journalisten in Oost-Oekraïne melden geregeld gevechten in en om Donetsk. OVSE (Special Monitoring Mission) meldt (23-7) 'kalm en verlaten' maar gespannen situatie Donetsk.
- Rampplek rustig: TV-beelden (24-7) lieten een rustige rampplek zien waar onder lichte bewaking van separatisten OVSE en Maleisische onderzoekers rondliepen en journalisten ook welkom waren.

Optreden regering en reacties internationale organisaties

- Europese Commissie heeft nieuwe sancties gereed. Als gevolg van het advies van EU-ministers van buitenlandse zaken heeft de Europese Commissie voorstellen voor verdergaande sancties tegen Rusland aan de EU-lidstaten voorgelegd. Volgens een woordvoerder van de Commissie kan hierover

E

volgende week besloten worden. Er zouden echter aarzelingen zijn om de sancties in te voeren, omdat die een eventuele VN-missie in gevaar kan brengen. **In een reactie op aankomende, nieuwe sancties hebben Russische diplomaten al gedreigd om tegoeden van BP en Shell te bevriezen. De Russische ambassadeur in het Verenigd Koninkrijk heeft daar afstand van genomen.**

- **Obama wil strengere sancties.** In een telefoongesprek met premier Rutte heeft Obama laten weten dat hij wil dat er strengere sancties worden opgelegd aan Rusland. In een verklaring van het Witte Huis staat dat hij vindt dat Rusland nog geen stappen heeft gezet om de situatie in Oekraïne te de-escaleren. Zowel Obama als Rutte vindt het ontoelaatbaar dat Rusland ongestraft voor destabilisatie kan zorgen, staat in de verklaring te lezen. Ook met Abbott heeft Obama contact gehad.
- **D66: andere relatie met Rusland gewenst.** In het kamerdebat van vrijdag heeft D66 gepleit voor een fundamenteel andere relatie met Rusland.

Reacties vanuit samenleving

- **Nederlanders vol vertrouwen.** Nederlanders hebben veel vertrouwen in de manier waarop de crisis wordt aangepakt. Driekwart is positief over de manier waarop Rutte zich opstelt, Timmermans scoort bijna negentig procent. EenVandaag heeft hiernaar onderzoek gedaan.
- **Ook donderdag aandacht voor de rouwstoet.** Voor de rouwstoet die donderdag de lijkkasten van Eindhoven naar Hilversum bracht was net als een dag eerder veel publieke belangstelling. Vooral in Hilversum stonden mensen om de auto's te zien en bloemen, knuffels en briefjes bij de kazerne achter te laten.
- **Herdenkingsbijeenkomst in Charkov.** Donderdagavond waren enkele honderden mensen aanwezig bij een herdenkingsbijeenkomst in het centrum van Charkov.
- **Liever geen Russisch gas.** Volgens het Algemeen Dagblad willen veel Nederlanders geen Russisch gas meer. Dat zou blijken uit de vele vragen en reacties die energievergelijker Gaslicht.com krijgt. Het is echter niet mogelijk om de energiebron op land van herkomst te selecteren.
- **Huis van Afgevaardigden eert slachtoffers.** Donderdag hebben de leden van het Amerikaanse Huis van Afgevaardigden de slachtoffers van de vliegcramp herdacht door een minuut stilte te houden.
- **Excuses van (dissidente) Russische krant.** De onafhankelijke Novaja Gazeta vraagt vandaag excuses aan Nederland. De hele voorpagina is daarvoor ingeruimd: een zwartomrande ANP-foto van de rouwstoet wordt in grote letter begeleid met de Nederlandse woorden "Vergeef ons, Nederland".

Sociale media

- **Uiteenlopende reacties over inzet Kmar en eventuele inzet defensie:** Premier Rutte heeft in zijn persconferentie aangegeven dat veertig ongewapende medewerkers van de Koninklijke Marechaussee naar Oekraïne zullen vertrekken voor een politiemissie om ondersteuning te bieden aan het onderzoek naar de toedracht van de crash met vlucht MH17. Op sociale media is uiteenlopend gereageerd op dit gegeven. Enerzijds wordt dit goed ontvangen, men vindt dat Rutte goed handelt door gematigd in te zetten en daarmee een eventuele oorlog te mijden. Anderzijds wordt gesteld dat door ongewapende eenheden te sturen, dezelfde fout wordt begaan als in 1995 bij de val van Srebrenica, alleen nu met 'ongewapende inzet'. Ook zijn mensen juist ontzet en 'houden ze hun hart vast' en noemen aanwezigheid in een 'wespennest' onverstandig.
- **Bewondering over eerbetoon slachtoffers blijft:** Op sociale media overheerst nog steeds een gevoel van tevredenheid en spreekt men waardering uit over de manier waarop alle slachtoffers van de crash van vlucht MH17 in Nederland zijn en nog steeds worden vereerd. Men is tevreden over het optreden van de Regering in deze.
- **Verbazing over aftreden Oekraïense premier:** Op het bericht over de aankondiging van premier Jatsenjoek dat hij zal aftreden als premier van Oekraïne, wordt verbaasd gereageerd. Men is vooral sceptisch om de reden van aftreden – economische instabiliteit – en noemt als reden vooral de crash met vlucht MH17.
- **Toename angstgevoel vliegen:** Door het neerstorten van een vliegtuig van Air Algerie op donderdagochtend 24 juli, het derde vliegtuig dat binnen een week is verongelukt, spreken veel mensen hun angst en ongeloof uit.

Duiding

- [Redacted text]

B

[Redacted text]

E

[Redacted]

E

- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]
- [Redacted]

B

[Redacted]

E

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Veiligheid en Justitie

47

[Redacted] E

Nationaal Crisis Centrum

Contactpersoon

NCC Front Office

T 070 751 51 54

Datum

25 juli 2014

agenda

ICCb Vliegtuigcrash Malaysia Airlines

Omschrijving

Vergaderdatum en -tijd 26 juli 2014, 15:00 uur
Vergaderplaats NCC, Den Haag
Aanwezig

- 1 **Situatieschets en duiding**
- 2 **Separatistengebied/plaats delict**
 - Vervolgacties rampgebied
 - Terughalen resterende lichamen slachtoffers
 - Vandaag 38 kisten
 - Art.100 -brief Repatriëring- en ondersteuningsmissie Oekraïne
 - Instructies onderhandelaarsteam
 - Concrete veiligheidssituatie
 - Onderzoeken
 - OvV
 - Strafrechtelijk onderzoek/schuldvraag
 - Internationale politieke verhoudingen
- 3 **Lange termijn/nazorg**
- 4 **Communicatie**
- 5 **Vervolgafpraak**

[Redacted] E

48

Situatieschets en duiding Crash passagiersvliegtuig Oekraïne

Ten behoeve van ICCB van 26 juli, 15:00 uur.

Geactualiseerd tot 13:30 uur.

Deze Situatieschets en duiding bevat de laatste ontwikkelingen t.a.v. de crash van het passagiersvliegtuig in Oekraïne, zoals deze worden weergegeven in de media.

Hoofdpunten:

- Focus media verschuift naar discussie over sturen militairen om rampplek te beveiligen; zorgen om veiligheid Nederlandse militairen in Oekraïne.
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- Nu al berichten dat onderzoekers rampplek niet kunnen bereiken vanwege gevechten.
- [REDACTED]
- Vragen over waarom KLM niet door autoriteiten is ingelicht over gevaren vliegen boven Oekraïne.

B
B
B

Bergen, identificeren en repatriëren slachtoffers

- Vliegtuig met laatste kisten onderweg naar Nederland. Het vliegtuig met voorlopig de laatste kisten uit Oekraïne is onderweg naar Nederland. Er worden 38 lijkkasten verwacht.
- Opnieuw stoffelijke resten gevonden. Australische onderzoekers hebben vrijdag op de rampplaats opnieuw onbedekte stoffelijke resten van slachtoffers gevonden.
- MA zoekt nabestaanden slachtoffers crash. Van de nabestaanden van slachtoffers van de crash in Oekraïne heeft nog niet iedereen zich gemeld bij Malaysia Airlines. De luchtvaartmaatschappij doet daarom een belronde om iedereen te bereiken. De nabestaanden kunnen aanspraak maken op 5000 dollar als voorschot op een schadevergoeding.

Onderzoek ramp

- Nederlandse experts tegengehouden. Zeven Nederlandse politie-experts zijn in Oost-Oekraïne tegengehouden. Ze wilden het rampgebied bezoeken maar vanwege gevechten en onrust in de regio mochten ze niet verder. Waar ze precies werden tegengehouden, is niet duidelijk. De zeven zouden vier andere forensische experts van het Team Forensische Opsporing (LTFO) gaan aflösen. Ook de leden van de Onderzoeksraad voor Veiligheid, die vannacht in Charkov aankwamen, kunnen vandaag waarschijnlijk nog niet naar het rampgebied. Dat heeft ook te maken met de veiligheidssituatie. Op de belangrijke weg tussen Donetsk en Slavjanks zijn meldingen over zware gevechten.

[REDACTED] E

- E
- Geluiden over tegenwerking separatisten. Een anonieme defensiemedewerker in Australië heeft tegenover een Australische krant laten weten dat de separatisten mogelijk niet meer dan dertig mensen toegang tot de rampplek willen geven. Onderzoekers kregen gisteren ter plaatse te horen dat de separatisten van mening zijn dat ze zelf over voldoende zwaar materieel beschikken om de brokstukken te bergen.
 - OVSE wel aanwezig bij rampplek: Waarnemers van de OVSE en experts zijn zaterdag rond het middaguur weer op de rampplek van vlucht MH17 gekomen. Dat meldt het Russische persbureau Ria Novosti. Onder de mensen die op de rampplek kwamen, waren ook de ouders van een van de inzittenden, een 25-jarige Australische vrouw.
 - 'Nederlandse commando's dit weekend naar Oost-Oekraïne': De Telegraaf meldt dat Nederlandse commando's en leden van het Australische SAS regiment dit weekeinde in Oost-Oekraïne arriveren om onbewapende marechaussees en onderzoekers op de crashsite van vlucht MH17 te beveiligen. De commando's vormen de voorhoede van een grotere gewapende militaire missie, waarover het kabinet vandaag of morgen beslist. Het ministerie van Defensie geeft in een reactie aan dat de berichtgeving in de Telegraaf voorbarig is. Dat Nederlandse commando-eenheden voorbereidingen treffen zegt volgens de NOS niets over het wel of niet doorgaan van de gewapende missie. Zodra er sprake is van een eventuele missie is het logisch dat Defensie voorbereidingen treft, heeft NOS vanuit Haagse bronnen vernomen.
 - 'Geen gewapende VN-missie'. NOS meldt dat de missie om het internationale onderzoek in Oost-Oekraïne te beveiligen geen officiële VN-missie wordt. Waarschijnlijk zal Oekraïne met afzonderlijke landen, waaronder Nederland, afspraken maken. De resolutie die het Veiligheidsraad-lid Australië met Nederland en Oekraïne heeft opgesteld, wordt achter de hand gehouden voor het geval de situatie uit de hand loopt.
 - Onduidelijk wanneer marechaussees naar rampplek gaan. Het is nog niet bekend wanneer de veertig marechaussees die vannacht aankwamen in Oekraïne naar de rampplek gaan om naar slachtoffers te zoeken en onderzoek te doen. De toegang van de marechaussees wordt omschreven als een 'heel ingewikkeld proces' dat te maken heeft met zaken als welke aantallen, waar precies, om wat te doen. Maar als er groen licht is moet het ook logistiek uitgevoerd worden en dat is ook niet makkelijk.
 - Vakbonden maken zich zorgen. In een gesprek met de Commandant der Strijdkrachten hebben vakbonden van agenten en militairen laten weten dat ze zich zorgen maken over de veiligheid van de marechaussees.
 - Russische twijfel over onpartijdigheid onderzoek. De Russische vertegenwoordiger bij de OVSE zegt dat er redenen zijn om de onpartijdigheid van het onderzoek in twijfel te trekken. De Russen vinden dat de internationale burgerluchtvaartorganisatie ICAO het onderzoek moet leiden. Het internationale onderzoeksteam onder Nederlandse leiding werkt met ICAO samen.
 - Politie vraagt om beeldmateriaal ramp. Op internet vraagt de Nederlandse politie in het Nederlands, Engels, Russisch en Oekraïens om foto- en videomateriaal dat in verband kan worden gebracht met de vliegcrash. Met de beelden wil het onderzoeksteam een reconstructie maken.
 - Maleisiërs dragen rapporten over. De Maleisische onderzoekers hebben de resultaten van hun werk overgedragen aan Nederland. De 134 leden van het Maleisische team hebben vrijdag Oekraïne verlaten. Op korte termijn komt de Maleisische premier Razak naar Nederland om met Rutte te overleggen over toegang tot de rampplek voor onderzoekers.

Strijd Oekraïne

- Rusland beschuldigt Oekraïne van grensoverschrijdende aanvallen. Volgens Rusland hebben Oekraïense militairen vrijdag Russen op Russisch grondgebied onder vuur genomen. Ook zou het leger tientallen mortiergranaten hebben afgevuurd op Russische doelen. Een anonieme NAVO-officier vertelde aan The New York Times dat de VS inlichtingen aan de NAVO hebben verstrekt die laten zien dat Oekraïne vanaf Russisch grondgebied wordt bestookt. Volgens een Oekraïense militaire woordvoerder heeft zijn leger de afgelopen dagen drie Russische drones neergehaald.
- VS: Rusland geeft separatisten raketsysteem. Het Amerikaanse ministerie van Defensie heeft vrijdag gewaarschuwd dat Rusland op het punt staat meervoudige raketlanceerinstallaties van een zwaar kaliber te leveren aan de Oekraïense separatisten. Volgens de Amerikaanse ambassadeur bij de NAVO zijn ongeveer 15.000 Russische militairen gestationeerd aan de Oekraïense grens. In de stad Rostov, in het zuidwesten van Rusland, zou een trainingscentrum voor separatisten ingericht zijn.
- Meer dan 200.000 vluchtelingen; gevechten in regio Donetsk. De VN hebben laten weten dat zo'n 225.000 Oekraïners voor de gevechten op de vlucht zijn geslagen. Meer dan de helft bevindt zich nu in Rusland. In de regio Donetsk zijn vrijdag de gevechten doorgegaan, met veertien doden en dertien gewonden tot gevolg. President Porosjenko heeft de opdracht gegeven om de Oekraïense stad Lisitsjansk te heroveren. Lisitsjansk ligt zo'n honderd kilometer ten noorden van de rampplek. De laatste dagen zouden minstens tien steden weer in Oekraïense handen gevallen zijn.

- [REDACTED] E
- Staakt-het-vuren rond rampplek. Tijdens het debat met de Kamer verklaarde premier Rutte dat rond de rampplek een staakt-het-vuren van kracht is. Het is een informeel bestand. De status daarvan noemde hij "fragiel". In reactie op de woorden van Rutte bericht Volkskrant-correspondent Olaf Koens dat er van een wapenstilstand in het gebied weinig te merken is.
 - OVSE gaat drones inzetten. De OVSE gaat onbewapende drones inzetten. Daarmee moet de situatie in het grensgebied van Oekraïne en Rusland in de gaten gehouden worden. Beide landen hebben ingestemd met de inzet van drones.

Optreden regering en reacties internationale organisaties

- Nieuwe EU-sancties van kracht. Aan de sanctielijst tegen Rusland zijn vijftien mensen en achttien instanties toegevoegd. Onder meer functionarissen van de veiligheids- en inlichtingendiensten staan nu op de lijst. Ook de pro-Russische separatistenbewegingen "Volksrepubliek Donetsk" en de "Volksrepubliek Loegansk" zijn door de EU toegevoegd aan de lijst. In een reactie laat Rusland weten dat de extra sancties een belemmering zijn voor de samenwerking op het gebied van veiligheid.
- Ook bedrijven ondernemen actie tegen Rusland. Los van de Europese sanctieafspraken zijn er bedrijven die hun contacten met Rusland beëindigen. Een Australische vleesexporteur stopt met de export naar Rusland, een Italiaans-Russisch miljardenproject dat moet leiden tot een nieuwe generatie mini-onderzeeërs is opgeschort en het Noorse staatsinvesteringsfonds, het grootste ter wereld, heroverweegt de investeringen in Rusland. In Polen is op aandrang van kunstenaars het voor 2015 geplande Ruslandjaar geschrapt.
- KLM niet op de hoogte van gevaar boven Oekraïne. President-directeur Camiel Eurlings zegt in een interview met NRC Handelsblad dat KLM niet was geïnformeerd over het feit dat er in Oekraïne geavanceerde raketssystemen aanwezig zijn. Volgens de NAVO is het waarschuwen voor risico's een verantwoordelijkheid van de nationale luchtvaartautoriteit. Volgens KLM is die ondergebracht bij de Inspectie Leefomgeving en Transport. Deze organisatie wijst echter naar de inlichtingendiensten.
- Wie had KLM moeten waarschuwen? NRC meldt dat in verschillende landen luchtvaartautoriteiten al sinds april waarschuwen voor de gevaren van het vliegen boven Oost-Oekraïne. Of er in Nederland instanties zijn die zulke waarschuwingen afgeven, is volgens de krant onduidelijk. De NRC heeft het geprobeerd te achterhalen, maar de inspectie, de AIVD, de MIVD, het ministerie van Buitenlandse Zaken en de Nationaal Coördinator Terrorisme en Veiligheid wijzen naar elkaar of willen niet reageren.

Reacties vanuit samenleving

- Gedenkteken op Schiphol. De directie van Schiphol wil op de luchthaven een permanent gedenkteken voor de slachtoffers plaatsen. Over de vorm en de locatie wordt nog nagedacht.
- Enkele nabestaanden van MH17-slachtoffers zijn van plan een stichting voor lotgenoten op te richten. Ze hebben hierover advies ingewonnen bij de Stichting Herculesramp.

Sociale media

- Onverminderd veel aandacht voor MH17: Nog steeds is onverminderd veel aandacht op het Nederlandstalig internet voor de crash van vlucht MH17. Dit hangt nauw samen met de constant elkaar opvolgende berichten in de media. Veel reacties spelen dan ook in op de actuele berichtgeving. De focus ligt nu vooral op de eventuele inzet van defensie in Oekraïens gebied.
- Inzet KMar en defensie: Op de berichtgeving van de Telegraaf wordt verontrust gereageerd. Men ziet eventuele inzet van elitetroepen zoals in de Telegraaf staat vermeld, als een aanwijzing dat Nederland betrokken raakt bij de strijd in Oekraïne.
- Respect inzet regering: Op sociale media wordt teruggeblikt op de inzet en werkzaamheden van Nederlandse bewindslieden. Over het algemeen reageert men erg positief. Vooral het optreden van minister van Buitenlandse Zaken Frans Timmermans heeft hem veel respect opgeleverd. De manier waarop de stoffelijke overschotten van de slachtoffers zijn geparatrieerd en hoe het vervolgonderzoek (de identificatie van slachtoffers, het onderzoek naar de toedracht en schuld) wordt vormgegeven, krijgt veel steun.

Duiding

- [REDACTED]
 - [REDACTED]
- B
B

[Redacted]

E

[Redacted]

B

[Redacted]

E

Nationaal Coördinator
Terrorismebestrijding en Veiligheid
Ministerie van Veiligheid en Justitie

E

Nationaal Crisis Centrum

Contactpersoon
NCC Front Office

T 070 751 51 54

Datum
28 juli 2014

agenda

ICCb Vliegtuigcrash Malaysia Airlines

Omschrijving

Vergaderdatum en -tijd 28 juli 2014, 12:00 uur
Vergaderplaats NCC, Den Haag
Aanwezig

- 1 **Situatieschets en duiding**
- 2 **Separatistengebied/plaats delict**
 - Vervolgacties rampgebied
 - Concrete veiligheidssituatie
 - Onderzoeken
 - OvV
 - Strafrechtelijk onderzoek/schuldvraag
 - Internationale politieke verhoudingen
- 3 **Technische briefing**
- 4 **Lange termijn/nazorg**
- 5 **Communicatie**
- 6 **Vervolgafpraak**

E

Situatieschets en duiding Crash passagiersvliegtuig Oekraïne

Ten behoeve van de leden van het ICCB.
Geactualiseerd tot 11:30 uur, maandag 28 2014.

Deze Situatieschets en duiding bevat de laatste ontwikkelingen t.a.v. de crash van het passagiersvliegtuig in Oekraïne, zoals deze worden weergegeven in de media.

Hoofdpunten:

- Het onderzoeksteam is vandaag WEL naar de rampplek vertrokken
- Veel tegenstrijdige berichten over gevechten rondom de rampplek
- [REDACTED]
- Mogelijke onderlinge strijd tussen separatisten: gevolgen voor afspraken
- Beeldvorming en toonzetting in Nederlandse media wordt overgenomen in Russische media
- Inlichtingendiensten VS beweren Rusland partij bij conflict: beschietingen vanaf Russisch grondgebied op Oekraïense doelen

B

Situatieschets

Berging/repatriëring en onderzoek ramp ter plaatse

- Kabinet besluit geen militaire missie te sturen: Gisteren is in de extra Ministerraad besloten om de huidige missie t.b.v. het bergen en repatriëren van de laatste stoffelijke overschotten en het doen van onderzoek naar de toedracht, weliswaar stevig uit te breiden (met 60 politiemensen + 60 KMar + 50 Australische politiemensen), maar het karakter blijft expliciet civiel. Het Kabinet is van mening dat het sturen van een missie met een militair karakter te risicovol zo zijn, omdat dit verdere escalatie van het conflict in de hand zou kunnen werken. In alle traditionele media komt het besluit van het kabinet om geen bewapende missie te sturen prominent naar voren. Ook de deadline van drie weken komt herhaaldelijk naar voren. De teneur is dat de missie over drie weken stopt en er nadien geen lichamen en bezittingen meer worden teruggehaald. Volgens Ko Colijn neemt het kabinet er een voorschot op dat het er niet in zal slagen om alle lichamen te bergen.
- De Kamer staat achter dit kabinetsbesluit. Sommige partijen hebben echter nog wel vragen over de veiligheid de mensen die in het gebied aan het werk gaan. Maandag staat een ambtelijke briefing van de Kamerleden (o.a. door NCTV) over stand van zaken rond de ramp MH17 op de agenda, dinsdag gevolgd door een overleg van de commissie Buitenlandse Zaken met de ministers Timmermans, Opstelten en Hennis. Ook behoort een vergadering van de CIVD tot de mogelijkheden.
- Wisselende reacties op sociale media: Nieuwsberichten over het kabinetsbesluit om geen militairen te sturen, wordt veel verspreid. De meerderheid van het commentaar hierbij, wijst op begrip voor dit besluit. Echter er zijn ook veel mensen kritisch op het in hun ogen 'slappe' en 'bange' optreden, of er wordt op gewezen dat direct na de crash militairen wel gestuurd hadden kunnen worden en het nu door traag optreden te laat is.
- Ministers BZ Nederland en Australië naar Kiev: Timmermans en Bishop zijn in Kiev om daar het Oekraïense parlement te overreden morgen een besluit te nemen over het toestaan van een grote politiemissie ipv op donderdag. En om met de Oekraïense regering te spreken over de veiligheid en toegankelijkheid van het rampgebied, dit houdt verband met het offensief van het regeringsleger tegen de separatisten, waarover meer onder de kop "Strijd Oekraïne".
- De internationale onderzoekers bereiken rampplek wel/niet: zondag is het onderzoeksteam er niet in geslaagd het rampgebied te bereiken door gevechten tussen de pro-Russische rebellen en het Oekraïense leger op meerdere plaatsen niet ver daar vandaan (zie strijd Oekraïne). Vandaag is het team wel vanuit Donetsk vertrokken, het zou gaan om een groep van 50 Nederlanders, onder begeleiding van de OVSE en separatisten. De strijdende partijen hebben beide toestemming gegeven.

Strijd Oekraïne

[REDACTED] E

- Er is veel tegenstrijdige en onbevestigde berichtgeving over de gevechten rondom de crashsite. De Oekraïense strijdkrachten proberen het gebied te heroveren op de rebellen naar eigen zeggen om onderzoekers zo snel mogelijk toegang geven tot de rampplek. Eerder kondigde president Porosjenko een wapenstilstand af voor een gebied van 40 kilometer rond de rampplek. Dat moest de berging van slachtoffers en het onderzoek mogelijk maken. De woordvoerder van de Oekraïense veiligheidsraad spreekt volgens de Duitse en Russische persbureaus DPA en Interfax tegen dat Kiev er een bestand respecteert. Volgens de rebellenaanvoerder Borodaj zou het leger het offensief gestart zijn om bewijzen van hun betrokkenheid bij het neerschieten van vlucht MH17 te vernietigen. De Oekraïense minister van Buitenlandse Zaken, Pavlo Klimkin weersprak meldingen uit eigen regeringskringen en uit de streek van gevechten. Journalisten ter plaatse maken melding van beschietingen en ontploffingen. Volgens NRC.Next is doel van de Oekraïense aanval dit weekeinde tweedelig. Allereerst wil Kiev controle krijgen over de plek waar de mogelijk neergeschoten vlucht MH17 is neergekomen. De rebellen hebben hun positie in dit gebied te zeer kunnen bestendigen gedurende de afgelopen week. *Beheersing van het gebied is bovendien van belang om greep te kunnen krijgen op het internationale onderzoek.* Ko Colijn noemt het offensief logisch en legitiem. 'Vanaf het begin heeft de Oekraïense regering duidelijk gemaakt: dit is ónze oorlog waarin we ónze belangen dienen. Als die belangen parallel lopen aan die van Nederland en de andere bij de ramp betrokken landen is dat mooi, maar het primaat ligt bij de verdrijving van de separatisten.' Volgens bewoners rond de rampplek kunnen de gevechten elk moment weer oplaaien, aldus de Australische zender ABC. Tanks en troepen van de nationale garde staan klaar om het op te nemen tegen de rebellen.
- Strijd rondom Donetsk: Donetsk van strategisch belang voor zowel separatisten als regeringsleger. Onder meer vanwege het vliegveld. De strijd rondom deze stad zal hevig kunnen zijn, veel bewoners ontvuchten de stad al. Het onderzoeksteam verblijft in principe in Donetsk om van daaruit de crashsite (dagelijks) te bezoeken. Er bestaat het risico om daar tussen strijdende partijen te belanden. Het regeringsleger is een offensief begonnen o.a. in de hoop de toevoeroute van Russische wapens aan de separatisten af te snijden. Het gaat daarbij o.a. om de aanvoerwegen naar Donetsk vanuit oostelijke richting, zodat de militie niet meer zo makkelijk vanuit Rusland van nieuw en zwaar materieel voorzien kunnen worden. In dit opzicht is het belangrijk Horlivka op de rebellen te heroveren. Volgens Gert-Jan Dennekamp intensiveert het Oekraïense leger de strijd rond woongebieden met burgerslachtoffers als gevolg. In totaal nu 1129 doden in de strijd.
- Er schijnt ook onderlinge strijd tussen de separatisten te zijn. Dit kan gevolgen hebben voor de afspraken die OVSE met de separatisten heeft gemaakt.
- Verdergaande Russische inmenging: Amerikaanse inlichtingendiensten hebben foto's vrijgegeven als bewijs van de beschietingen vanaf Russisch grondgebied op Oekraïense doelen.
- Zeer kritische houding richting regering Oekraïne: Het oplaaien van de strijd en de rol van Kiev daarin voedt theorieën over dat ook de Oekraïense autoriteiten iets te verbergen zouden hebben. De berichtgeving dat het Oekraïense leger de omgeving van de crashsite wil veroveren valt slecht bij veel sociale media gebruikers. Men verwijt Kiev dat het de situatie misbruikt voor eigen gewin en ten koste van de berging en het onderzoek. In tegenstelling tot eind vorige week wordt nu de schuld voor het feit dat berging en onderzoek niet soepel kan verlopen ook bij Oekraïne gelegd en niet meer uitsluitend bij de separatisten.
- Oekraïners ontvluchten in grote getalen het conflictgebied.

Optreden regering en internationale organisaties

- Internationale roep om WK Voetbal 2018 in Rusland af te gelasten. Rusland moet het recht worden ontnomen om het WK voetbal in 2018 te organiseren. De Britse vicepremier Nick Clegg acht het ondenkbaar dat het toernooi doorgang zal vinden in het land dat door het Westen beschuldigd wordt van het leveren van de wapens waarmee de rebellen vlucht MH17 hebben neergehaald. Eerder deze week hadden Duitse politici hier al toe opgeroepen maar de FIFA wees dit af, omdat er een positieve kracht kon uitgaan van het evenement. Clegg vindt dat sportevenementen deel moeten uitmaken van de maatregelen.
- De Russische minister van Buitenlandse Zaken Lavrov vindt dat het onderzoek naar de crash onder VN-vlag moet worden uitgevoerd. Een VN-missie zou meteen voor de nodige veiligheid voor de onderzoekers kunnen zorgen.
- De Hoge commissaris voor mensenrechten van de VN heeft vandaag een rapport uitgebracht over de situatie in de door rebellen bezette gebieden in Oost-Oekraïne. De gewapende groepen zouden een schrikbewind voeren over de bevolking en niet terugschrikken voor ontvoering, opsluiting, marteling en executies, alles om om hun macht veilig te stellen.

Schuldvraag

- Britse advocaten zijn naar Oekraïne gegaan om een schadeclaim voor te bereiden tegen de Russische president Poetin. De juristen van het kantoor McCue & Partners hebben volgens The Daily Telegraph laten weten dat ze de familie van slachtoffers zullen uitnodigen deel te nemen aan de zaak tegen Poetin. In hun

_____ E

ogen zijn niet alleen de separatisten schuldig maar ook „staten, individuen of instellingen die de separatisten middelen verschaffen”.

(Sociale) media

- _____

B

Schadeclaims

- De Vereniging van Letselschade Advocaten heeft een persbericht uitgebracht waarin ze nabestaanden van de slachtoffers van de vliegtuigramp waarschuwen voor buitenlandse advocaten en organisaties die hen soms rechtstreeks zullen benaderen.
- Voor een aantal passagiers van vlucht MH17 was KLM de contractuele vervoerder. Hun nabestaanden kiezen er voor KLM aansprakelijk te stellen.
- Aandacht op sociale media: Voor het eerst sinds de crash is er aandacht voor schadeclaims voor nabestaanden. Er zijn deels positieve reacties op mensen, zoals op een raadslid uit Alphen, die vinden dat organisaties zoals KLM en Malaysia Airlines moeten worden aangeklaagd voor moord. Hier zijn echter ook kritische reacties op, ook op schadeclaim advocaten in het algemeen. Daarbovenop wordt ook boos gereageerd op de berichtgeving dat er mensen zijn die zich voortdoen als schadeclaim advocaten richting nabestaanden.

Duiding

B

B

B

E
[Redacted]

Nationaal Crisis Centrum

Contactpersoon
NCC Front Office
T 070 751 51 54

Datum
29 juli 2014

agenda

ICCb Vliegtuigcrash Malaysia Airlines

Omschrijving

Vergaderdatum en -tijd 29 juli 2014, 12:00 uur
Vergaderplaats NCC, Den Haag
Aanwezig

1 Situatieschets en duiding

2 Separatistengebied/plaats delict

- Vervolgacties rampgebied
 - Waar worden lichamen heen vervoerd als Toretz (trein) niet veilig is?
 - Wie onderhandelt over de treinwagon met bezittingen?
 - Zijn er voldoende bodybags en koelfaciliteiten om stoffelijke overschotten naar NL terug te vervoeren?
 - Wie onderhandelt waarover? Geruchten van lichamen in een ziekenhuis, onder wrakstuk? Gaat de OVSE dat na?
- Concrete veiligheidssituatie
- Onderzoeken
 - OV
 - Strafrechtelijk onderzoek/schuldvraag
- Internationale politieke verhoudingen

3 Technische briefing - terugkoppeling

4 Lange termijn/nazorg

- Advies over boycot sportevenementen
- Advies over deelname Gay pride

5 Communicatie

6 Vervolgafpraak

E
[Redacted]

Situatieschets en duiding Crash passagiersvliegtuig Oekraïne

Ten behoeve van ICCB.
Geactualiseerd tot 11:30 uur, dinsdag 29 juli 2014.

Deze Situatieschets en duiding bevat de laatste ontwikkelingen t.a.v. de crash van het passagiersvliegtuig in Oekraïne, zoals deze worden weergegeven in de media.

Hoofdpunten:

- Onduidelijkheid: Nederlandse experts gaan vandaag niet naar rampplek, OVSE later vandaag wel?
- Groei teleurstelling en frustratie over ontoegankelijke crashsite.
- Afspraken met Kiev houden geen stand: staakt-het-vuren niet gerealiseerd.
- Berging bagage/persoonlijke bezittingen dichterbij?
- Oekraïne bericht dat zwarte dozen raketaanval uitwijzen, OvV-rapport binnen week verwacht
- Verdergaande Russische inmenging, internationale polarisatie zet door.
- Strijd om Donetsk mogelijk hevig en compliceert de missie.
- Internationale sancties: weerwoord van Rusland te verwachten, ook gevolgen voor EU.
- Oekraïners ontvluchten in grote getalen het conflictgebied

Situatieschets

Berging/repatriëring en onderzoek ramp ter plaatse

- De internationale onderzoekers bereiken rampplek wel/niet: De Nederlandse experts gaan ook dinsdag niet naar de rampplek van vlucht MH17 in Oekraïne. Ook de waarnemers van de OVSE gaan vooralsnog niet van 'rebellenhoofdstad' Donetsk naar de rampplek. Maar waarnemer Alexander Hug „sluit niet uit” dat ze later dinsdag wel vertrekken, liet hij aan het ANP weten.
- Anti-Nederlands klimaat onder de rebellen. Volgens een Australische journalist heerst er een zeer anti-Nederlands klimaat onder de rebellen. De man zou gistermiddag drie uur lang zijn vastgehouden. "Ze vroegen of ik Nederlander was. Als ze dat zouden uitvinden, zouden ze me executeren, zeiden ze."
- Afspraken gemaakt met Kiev houden geen stand: Ondanks afspraken met de regering in Kiev over een staakt-het-vuren op & rond de rampplek, worden toch gevechtshandelingen waargenomen, waardoor de dreigingsinschatting ter plaatse voor het onderzoeksteam ook vandaag negatief is uitgevallen. Wat zijn beloftes van Oekraïense autoriteiten waard Maandag had Oekraïne in een gesprek met minister Timmermans (wederom) beloofd zich te onthouden van gevechtshandelingen in een gebied met een doorsnee van 40 kilometer rond de rampplek. Onderzoekers zouden per dag kunnen aangeven langs welke route ze willen reizen, opdat Oekraïne daar geen wegversperringen aanleggen om op die route geen confrontatie met de separatisten te riskeren. Bijna iedereen vraagt zich ondertussen af wat zo'n belofte waard is. De OVSE leider gaf maandag tijdens zijn persconferentie aan dat die dag ook overeenstemming was met beide partijen en dat de route bekend was. Het parlement van Oekraïne zal zich toch pas donderdag buigen over de ratificatie van een verdrag dat het mogelijk maakt een grotere missie naar Oekraïne te sturen.
- Strijd in gebieden met bewijsmateriaal/sporen: In Shizne zou stevig worden gevochten. [REDACTED]
- Berging bagage/persoonlijke bezittingen dichterbij? Het perscentrum van de Oekraïense antiterroroperatie stelt maandag dat de militairen verscheidene plaatsjes rond de rampplek hebben veroverd op de rebellen, waaronder Torez. Vanuit Torez gingen de stoffelijke resten van veel inzittenden van de Boeing 777 per trein naar Charkov. Daar staat ook de rode wagon met bagage/persoonlijke bezittingen. In eerdere berichtgeving werd gemeld dat de wagon reeds zou zijn overgedragen aan Nederland(ers), maar dat is niet bevestigd door het team van onderzoekers en OVSE aldaar. Het hoofd van de identificatiemissie Pieter-Jaap Aalbersberg, heeft gisteren verklaard dat het naar Nederland krijgen van deze wagon zijn prioriteit heeft.
- Oekraïense Veiligheidsraad beweert dat zwarte dozen raketaanval uitwijzen. Het onderzoek naar de zwarte dozen bevestigt dat er een raket op is afgevuurd. Dat meldde een woordvoerder van het Oekraïense

B

[REDACTED]

E

E

crisiscentrum dat voor de ramp en de oorlog in het oosten van Oekraïne in het leven is geroepen. "Experts van de onderzoekscommissie hebben ons geïnformeerd dat de zwarte dozen de oorzaak van de vernietiging van het toestel hebben uitgewezen. Het was het gevolg van een massale explosie en decompressie als gevolg van fragmentatie en een exploderende raket", aldus luitenant-kolonel Andrej Lysenko van de Oekraïense veiligheidsraad. De Amerikaanse zender CBS meldde zaterdag hetzelfde op basis van een anonieme Europese bron rond het onderzoek. De OVV wil nog geen commentaar geven, omdat ze de informatie van de zwarte dozen in samenhang met andere informatie uit het onderzoek wil beoordelen. De OVV komt naar verwachting binnen een week met een (voorlopig) rapport over de oorzaak.

- De Landelijke Eenheid van de politie heeft na tot nu toe 150 filmpjes en beelden binnengekregen over de vlieg-ramp in Oekraïne. Over de filmpjes is alleen bekend gemaakt dat er ook Oekraïense en Russische zijn geüpload.
- De Kamer staat achter dit kabinetsbesluit. Inmiddels heeft de Tweede Kamer zich aangesloten bij het verzoek van Omtzigt (CDA) om inzage in het verdrag met Oekraïne over eventuele bewapening van personeel uit landen met slachtoffers van de rampvlucht MH17 in dat land.

Strijd Oekraïne

- Verdergaande Russische inmenging: Er verschijnen steeds meer berichten (ook van NAVO) die duiden op versterkte Russische ondersteuning van de separatisten. De Russen zouden de levering van (zware) wapens hebben geïntensiveerd. Amerikaanse inlichtingendiensten hebben foto's vrijgegeven als bewijs van de beschietingen vanaf *Russisch* grondgebied op Oekraïense doelen. Rusland bereidt bovendien de levering van krachtigere raketlanceerinstallaties aan separatisten in Oekraïne voor. Dit zei een veiligheidsadviseur van de Amerikaanse president Barack Obama, Tony Blinken, maandag. Hij zei dat de VS daar bewijs van hebben en meende voorts dat de separatisten nog steeds lanceerinrichtingen van het type SA-11 in handen hebben.
- Strijd rondom Donetsk: Donetsk van strategisch belang voor zowel separatisten als regeringsleger. Onder meer vanwege het vliegveld. De strijd rondom deze stad zal hevig kunnen zijn, veel bewoners ontvluchten de stad al. Het onderzoeksteam verblijft in principe in Donetsk om van daaruit de crashsite (dagelijks) te bezoeken en er wordt een operationeel centrum ingericht. Er bestaat het risico om daar tussen strijdende partijen te belanden. Het regeringsleger is een offensief begonnen o.a. in de hoop de toevoerroute van Russische wapens aan de separatisten af te snijden. Het gaat daarbij o.a. om de aanvoerwegen naar Donetsk vanuit oostelijke richting, zodat de militias niet meer zo makkelijk vanuit Rusland van nieuw en zwaar materieel voorzien kunnen worden. Volgens Gert-Jan Dennekamp intensificeert het Oekraïense leger de strijd rond woongebieden met burgerslachtoffers als gevolg. In totaal zouden nu 1129 doden zijn gevallen (sinds april, VN-rapport).
- Onderlinge strijd tussen de separatisten. Volgens de Amerikaanse ambassadeur in Kiev is er de afgelopen weken een steeds directievere Russische rol gekomen in het leiderschap van de separatisten. Hierbij zijn de Oekraïense rebellenleiders opzij geschoven. Dit zou tot onenigheid onder de separatisten hebben geleid. [REDACTED]
- Zeer kritische houding richting regering Oekraïne: Het oplaaien van de strijd en de rol van Kiev daarin voedt theorieën over dat ook de Oekraïense autoriteiten iets te verbergen zouden hebben. De berichtgeving dat het Oekraïense leger de omgeving van de crashsite wil veroveren valt slecht bij veel sociale media gebruikers. Men verwijt Kiev dat het de situatie misbruikt voor eigen gewin en ten koste van de berging en het onderzoek. In tegenstelling tot eind vorige week wordt nu de schuld voor het feit dat berging en onderzoek niet soepel kan verlopen ook bij Oekraïne gelegd en niet meer uitsluitend bij de separatisten.
- Oekraïners ontvluchten in grote getalen het conflictgebied.
- Val regering Oekraïne. De Oekraïense regering is afgelopen week gevallen. Het is nu nog onduidelijk welke gevolgen dit zal hebben.

Optreden regering en internationale organisaties

- Japan voert economische sancties tegen Rusland op. Tokio beviest tegoeden van mensen en bedrijven die de annexatie van de Krim steunen. Ook komt er een importverbod op goederen uit de Krim. Volgens Kabinetssecretaris Suga zijn de maatregelen in overeenstemming met stappen die door de Europese Unie en G7 worden ondernomen. Japan komt met een lijst namen van personen en organisaties die getroffen worden met strafmaatregelen. Deze lijst kan dinsdag al openbaar worden gemaakt.
- EU-sancties. De ambassadeurs van de EU-landen hebben maandag overeenstemming bereikt over een nieuwe uitbreiding van de sanctielijst tegen Rusland. Een laatste juridische check moet uitgevoerd worden op de voorlopige lijst met personen en organisaties, onder andere met ingewijden van president Poetin, alvorens de namen bekend gemaakt worden. Dinsdag praten de EU-ambassadeurs over zwaardere economische sancties die onder andere de Russische financiële sector en de gasindustrie moeten treffen. De VS hebben aangegeven de EU te zullen volgen met aanvullende maatregelen.

Schuldvraag

- Bij Eurojust in Den Haag hebben de elf landen die passagiers aan boord hadden van het neergehaalde vliegtuig van Malaysia Airlines en Oekraïne een gezamenlijk onderzoeksteam opgericht. Dit is het vervolg op het eerder door Nederland, Oekraïne, Australië, VS en Maleisië aangekondigde strafrechtelijke onderzoek naar het neerhalen van vlucht MH17. Het zogenoemde Joint Investigation Team richt zich in eerste instantie op het technische en forensische onderzoek in Oekraïne. De openbaar aanklagers en onderzoekers hebben daarnaast afspraken gemaakt over de manier waarop de justitiële samenwerking tussen de twaalf landen vorm moet krijgen. Het Nederlandse Openbaar Ministerie (OM) heeft de coördinatie over de internationale samenwerking en het strafrechtelijk onderzoek in handen. Eurojust, een agentschap van de Europese Unie, coördineert de juridische samenwerking.

(Sociale) media/ Reacties Nederlands publiek

- Technische briefing. Hierop wordt niet veel gereageerd, voornamelijk retweets van nieuwsberichten.
- Groei teleurstelling en frustratie over ontoegankelijke crashsite. Dat de crashsite wederom niet toegankelijk is, roept steeds meer emoties op, deze zijn vooral gericht op de separatisten, Rusland, Oekraïne en deels het onvermogen van de internationale gemeenschap. Daarnaast wordt in sommige berichten verbazing geuit dat journalisten, nabestaanden en burgers wel vrij rond zouden kunnen lopen op de crashsite. De vraag komt naar voren hoe het kan dat de OVSE wel vertrekt, en de Nederlanders die ze zouden moeten begeleiden achterblijven. Op GeenStijl komt de vraag naar voren "als alle andere betrokkenen in dit internationale treurspel wél toegang tot de rampplek hebben, wat lopen die Hollanders dan te lummelen? Of is het een arbo-dingetje, net zoals in Mali?" Telegraaf: "Zolang dit gesteggel blijft voortduren, is er weinig hoop en bestaat het gevaar dat de zelfgekozen duur van deze missie (drie weken) verstrijkt zonder dat er daadwerkelijk iets is verricht". Driekwart van de deelnemers aan de Stelling van de Dag (Telegraaf) vindt het besluit van het kabinet om geen militaire missie naar Oekraïne te sturen verstandig. Men wil alle slachtoffers van de vliegramp MH17 terug naar Nederland halen, maar niet tegen elke prijs. Bij escalatie valt er helemaal niets meer te bergen en komen er nóg meer kisten deze kant op.
- Aandacht voor nieuwe sancties. Er wordt op sociale media regelmatig aandacht besteed aan de nieuwe sancties. Deze berichten gaan soms gepaard met kritiek over het nut van deze sancties, of over belangenverenigingen uit het bedrijfsleven die de sancties onwenselijk vinden.

Schadeclaims

- De uitkomst van het onderzoek is verzekeringstechnisch van belang. Malaysia heeft een 'all-risk'-verzekering bij Allianz, maar is 'war risk' verzekerd bij verzekeraar Atrium. De uitkomst van het onderzoek moet antwoord geven op de vraag wie de kosten voor het neergehaalde toestel (schatting ruim 70 miljoen euro) moet vergoeden.

Contextueel relevant

- Niet meer vliegen over Irak. KLM, Air France en Malaysia Airlines geven aan niet meer over Irak te vliegen omdat het gebied niet meer aan de veiligheidseisen voldoet. De KLM-zegsman benadrukt dat KLM en Air France altijd de richtlijnen van de autoriteiten opvolgen.

Duiding

Berging/repatriëring en onderzoek ramp ter plaatse

- _____ B
- _____ B
- _____ B

Strijd in Oekraïne

- _____ B

[Redacted] E

- [Redacted] B
- [Redacted] B
- [Redacted] B
- [Redacted] B
- [Redacted] B
- [Redacted] B

[Redacted] E

39

(A)

Van: NCC - NCTV
Verzonden: dinsdag 29 juli 2014 14:22
Onderwerp: UIT Uitnodiging ICCb vergadering 30 juli 15.00 uur

Urgentie: Hoog

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij nodig ik u uit voor de bijeenkomst van de Interdepartementale Commissie Crisisbeheersing (ICCB)

De bijeenkomst vindt plaats **30 juli om 15.00 uur** bij het Ministerie van Veiligheid en Justitie, Turfmarkt 147, 2511 DP, Den Haag, 7^e etage, NCC – MCCB/ICCB zaal.

Eventuele stukken voor de vergadering, waaronder de besluitenlijst van de vorige vergadering, worden tijdens de vergadering uitgedeeld.

Met vriendelijke groet,

Nationaal CrisisCentrum (NCC)

E ncc@nctv.minvenj.nl

T +31 (0)70 751 5151 (algemeen nummer)

T +31 (0)70 751 5000 (incident nummer)

F +31 (0)70 756 9500

E
[Redacted]

Nationaal Crisis Centrum

Contactpersoon

NCC Front Office

T 070 751 51 54

Datum

30 juli 2014

agenda

ICCb Vliegtuigcrash Malaysia Airlines

Omschrijving

Vergaderdatum en -tijd 30 juli 2014, 15:00 uur
Vergaderplaats NCC, Den Haag
Aanwezig

1 Situatieschets en duiding

2 Separatistengebied/plaats delict

- Vervolgacties rampgebied (zie bijlage nota Plan van aanpak repatriëring nieuwe slachtoffers vlucht MH 17)
- Concrete veiligheidssituatie
- Onderzoeken
 - OvV
 - Strafrechtelijk onderzoek/schuldvraag
- Internationale politieke verhoudingen

3 Lange termijn/nazorg

4 Communicatie

- Bijlage procedure slachtofferidentificatie en communicatie
- Bijlage procedure communicatie bij gewonden of overlijden functionarissen ter plaatse

5 Vervolgafpraak

E
[Redacted]

Situatieschets en duiding Crash passagiersvliegtuig Oekraïne

Ten behoeve van ICCB van 30 juli, 15:00 uur.

Geactualiseerd tot 13:30 uur.

Deze Situatieschets en duiding bevat de laatste ontwikkelingen t.a.v. de crash van het passagiersvliegtuig in Oekraïne, zoals deze worden weergegeven in de media.

Hoofdpunten:

- Rampplek nog steeds onbereikbaar voor onderzoek.
- OVV-onderzoek naar ramp vordert snel; onderzoekers hopen binnen maand met voorlopige bevindingen te komen.
- [REDACTED]
- Meer kritiek in Nederland op Oekraïne vanwege gevechten bij rampplek.
- Sociale media: kans op slagen van onderzoeksmissie met de dag kleiner.

B

Bergen, identificeren en repatriëren slachtoffers

- Totaal 195 Nederlandse slachtoffers. Het aantal Nederlandse slachtoffers van de vliegramp is 195. Ook een meisje van een jaar oud bleek een dubbele nationaliteit te hebben.

Onderzoek ramp

- Rampplek opnieuw onbereikbaar. De rampplek is vandaag opnieuw onbereikbaar voor de Nederlandse en internationale onderzoekers. Een team van de OVSE dat op weg was gegaan om de route te verkennen, is teruggekeerd wegens de oorlogshandelingen in het gebied. De groep werd 20 kilometer na vertrek uit Donetsk tegengehouden door separatisten, die zeiden dat er verderop gevochten werd. Het is de vierde achtereenvolgende dag dat de onderzoekers niet naar het rampgebied kunnen. De Nederlandse en Australische onderzoekers wagen opnieuw een poging als de omstandigheden dat toelaten. Dat zal in ieder geval niet vandaag zijn, aldus het hoofd van de repatriëringsmissie Pieter-Jaap Aalbersberg.
- OVV-onderzoek naar ramp vordert snel. Het onderzoek naar de oorzaak van de vliegtuigramp in Oekraïne vordert snel, zegt de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV). De onderzoekers hopen binnen een maand de voorlopige bevindingen naar buiten te kunnen brengen. Volgens de onderzoekers is er inmiddels zo veel informatie verzameld, "dat het niet meer noodzakelijk is om de hele crashsite te onderzoeken". Als dat mogelijk is, gaan ze alsnog. Het onderzoek zal dan vooral gericht zijn "op het bevestigen en aanvullen van informatie uit andere bronnen zoals satellietbeelden en datarecorders".
- Oekraïense autoriteiten zeggen medewerking toe. De Oekraïense minister van Defensie heeft tegenover de Australische minister van Buitenlandse Zaken Bishop en de Nederlandse ambassadeur gezegd dat zijn leger er alles aan zal doen om internationale onderzoekers toegang te laten krijgen tot de rampplek. Premier Rutte heeft gisteren gesproken met president Porosjenko. Die beloofde zich in te spannen om de gevechten een halt toe te roepen en zegde zijn medewerking toe. Een staakt-het-

_____ E

vuren wordt echter van Oekraïense zijde alleen gegarandeerd wanneer de separatisten zich van de frontlinie terugtrekken.

- Separatisten weerspreken dreigement OVSE. In een e-mail zou de 'Republiek Donetsk' de OVSE ervan beschuldigd hebben de belangen van de VS en Oekraïne te dienen. De separatisten zouden de OVSE daarom de toegang tot de rampplek willen ontzeggen. Inmiddels wordt dit in een verklaring ontkend.

Strijd Oekraïne

- Gevechten Donetsk gaan door; strijd om Loehansk en Snizjne. In de buitenwijken van Donetsk wordt hevig gevochten. In de stad zelf zijn dinsdag drie granaten ingeslagen, op kilometers afstand van het hotel waar de Nederlanders verblijven. De granaten waren vermoedelijk bedoeld voor het hoofdkwartier van de separatisten, maar misten doel. Vannacht waren in alle delen van de stad schoten en explosies te horen. Het Oekraïense leger strijdt ook om de herovering van Loehansk en Snizjne, de plaats vanwaar op 17 juli een luchtdoelraket zou zijn afgeschoten. Snizjne ligt ongeveer zeventig kilometer ten oosten van Donetsk. Regeringstroepen hebben in de afgelopen dagen verschillende stadjes in de regio Donetsk heroverd. Hiermee werpt het militaire offensief dat zaterdag is gestart haar vruchten af.
- 'Rebellen leggen mijnen in en rond rampplek'. Volgens de woordvoerder van de Oekraïense Nationale Veiligheidsdienst zijn de rebellen bezig mijnen te leggen in en rond het rampgebied van vlucht MH17. De woordvoerder zei verder dat het Oekraïense leger voorlopig niet van plan is de gevechten rond het gebied te staken.
- Burgers gedood in Oost-Oekraïne. De pro-Russische separatisten in het oosten van Oekraïne zeggen dat gisteren 22 burgers zijn omgekomen bij beschietingen. Volgens de rebellen in Loegansk is onder andere een bejaardenhuis beschoten. Daarbij zijn vijf mensen om het leven gekomen. In Horlivka, dat belegerd wordt door het Oekraïense leger, zijn volgens de burgemeester 17 doden gevallen, onder wie drie kinderen. Op maandag 28 juli zouden in Loegansk en Donetsk acht doden zijn gevallen.
- 'Frontlinie loopt door rampplek'. De wrakstukken van vlucht MH17 liggen in het gebied waar hevige gevechten zijn tussen het Oekraïense leger en separatisten. Dat zegt een verslaggever van The New York Times tegen Nieuwsuur. De verslaggever slaagde er gisteren in om de rampplek te bereiken. Volgens hem liggen sommige wrakstukken in een gebied dat in handen is van de pro-Russische separatisten. Andere resten liggen in een gebied dat het Oekraïense regeringsleger de afgelopen dagen heeft heroverd.
- Nederlandse officier naar strijdgebied. Het Nederlandse leger gaat een verbindingsofficier onderbrengen bij de Oekraïense troepen die strijden in de regio rond Donetsk. Zo kan de leiding over de repatriëringsmissie actuele informatie krijgen over de bewegingen van de 'antiterreureenheden' die gebied willen heroveren op de separatisten in Oost-Oekraïne. Een woordvoerder van minister Timmermans is blij dat Kiev nu al tegemoetkomt aan deze wens, die de PvdA-bewindsman maandag besprak met de Oekraïense president Porosjenko.
- Waarnemers OVSE naar Russische grens. Op uitnodiging van Rusland gaan waarnemers van de OVSE bij twee grensposten toezien op het grensverkeer tussen Rusland en Oekraïne. Zestien waarnemer mogen daar drie maanden lang aanwezig zijn, terwijl Rusland de veiligheid van de OVSE-mensen waarborgt. Onder meer de VS hadden gehoopt op een veel bredere missie. Nu omvat die "slechts twee grensposten, die goed zijn voor één kilometer van de 2300 kilometer lange grens," aldus een Amerikaanse verklaring.

Optreden regering en reacties internationale organisaties

- Kamer steunt diplomatieke aanpak. Met uitzondering van de Groep Bontes/van Klaveren steunt de hele Tweede Kamer de wijze waarop het kabinet omgaat met de gevolgen van de vliegcrash. Dat bleek gisteren tijdens het overleg dat het kabinet met de Kamer had.
- Politieke druk op Kiev om gevechten bij rampplek te staken. Het geduld van de Tweede Kamer met Oekraïne raakt snel op. Dat bleek gisteren in het debat met ministers in de Tweede Kamer. De Kamer is verontwaardigd over de gevechten op de rampplek waar het Maleisische toestel is neergestort. Volgens de Kamer moet Oekraïne er onmiddellijk voor zorgen dat de forensisch experts en marechaussees veilig hun werk kunnen doen, om naar de stoffelijke lichaamsdelen en bezittingen van slachtoffers te zoeken. Ook premier Rutte heeft gisteren de Oekraïense president Porosjenko opgeroepen de gevechten te staken rond de rampplek van MH17.
- Strengere EU-sancties gaan vrijdag in. Dinsdag hebben de EU-lidstaten unaniem besloten Rusland te treffen met zware economische strafmaatregelen. De sancties zijn vooral gericht tegen de Russische financiële sector, het defensie-apparaat en de energiewinning. De maatregelen worden vrijdag van kracht. Ook de VS voeren de economische sancties op. De Amerikanen staken de export naar Rusland van goederen en technologie voor de olie- en gasector en Russische staatsbanken worden afgesneden van de financiële markt. Australië onthoudt zich voorlopig van nieuwe sancties.

- [REDACTED] E
- Militaire oefeningen Rusland, NAVO. Rusland houdt een militaire luchtoefening in onder meer het district Rostov aan de Don, dat grenst aan de opstandige Oekraïense regio. Bij de oefening zijn dertig helikopters betrokken en driehonderd piloten. Voor een NAVO-oefening, aan de oostgrens van het bondgenootschap, stuurt het Verenigd Koninkrijk in oktober 1300 militairen naar Polen.
 - Kabinet wil op termijn nationale herdenking. Het kabinet wil dat op termijn een nationale herdenking voor de slachtoffers van de vliegcrash georganiseerd wordt. Over de vormgeving wordt nu nagedacht.
 - Risicoafweging KLM leidde niet tot andere route. In De Telegraaf zegt plaatsvervangend president-directeur van de KLM, Pieter Elbers, dat ook de KLM de risico's voor vluchten boven Oost-Oekraïne heeft afgewogen. Echter: "Met de beschikbare informatie vóór 17 juli hadden we niet tot een ander besluit kunnen komen." In het overleg met de Kamer zei minister Opstelten gisteren dat luchtvaartmaatschappijen die niet meer boven het gebied vlogen een eigen afweging hadden gemaakt. Volgens Opstelten hadden AIVD en MIVD geen informatie over mogelijke gevaren voor luchtvaartmaatschappijen om over Oost-Oekraïne te vliegen. SP, CDA en GroenLinks vinden dat de overheid en niet de maatschappijen zelf moet bepalen of er over onveilige gebieden gevlogen kan worden.
 - Onderzoek naar veiligheid luchtruim. De Internationale burgerluchtvaartautoriteit ICAO gaat onderzoeken hoe informatie over de veiligheid van het luchtverkeer beter kan worden gedeeld. Dat werd bekendgemaakt na een spoedzitting van de ICAO, een organisatie van de VN. Het onderzoek volgt op het neerstorten van MH-17. De ramp heeft een discussie losgemaakt over de vraag of het luchtruim boven het gebied wel open had mogen zijn.

Reacties vanuit samenleving

- Slachtoffers MH17 lokaal herdacht. In Rotterdam, Roosendaal en Duiven hebben vele honderden mensen slachtoffers van de vliegcrash uit hun gemeenten herdacht. Een geplande stille tocht in Geldermalsen gaat niet door.

Sociale media

- 'Oekraïne misbruikt situatie om rebellen te verslaan'. De gevechten tussen het Oekraïense leger en de rebellen in Donetsk en bij de rampplek van MH17 hebben veel reacties teweeggebracht op het Nederlandstalig internet. Steeds meer mensen vinden dat Oekraïne de huidige situatie misbruikt om de rebellen te verslaan. Dit gaat ten koste van de repatriëring van de overgebleven stoffelijke overschotten, het onafhankelijke onderzoek naar de toedracht van de ramp, en de veiligheid van de onderzoekers te plaatse.
- 'Kans op slagen van onderzoeksmissie met de dag kleiner'. Op sociale media is er weinig hoop dat de Nederlandse forensische experts en marechaussees erin slagen de rampplek te bereiken. De kans op het positief volbrengen van de onderzoeksmissie wordt met de dag kleiner geacht.
- 'Sancties zullen weinig uithalen'. De sancties die aan Rusland worden opgelegd door de EU en Verenigde Staten worden bestempeld als terecht, maar er is weinig vertrouwen dat deze sancties ook daadwerkelijk iets teweeg zullen brengen. Ook is er vrees dat de sancties kunnen leiden tot een nieuwe koude oorlog.

Duiding

- [REDACTED] B
- [REDACTED] B
- [REDACTED] B
- [REDACTED] B

ICCb en MCCb

Nationaal Crisis Centrum

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.nctv.nl

Contactpersoon

[Redacted contact information]

A

nota

PvA repatriëring nieuwe slachtoffers vlucht MH 17

Datum

30 juli 2014

Ons kenmerk

Conciplënt

[Redacted]

Datum/eindparaaf

A

Op dit moment zijn 4 vluchten uitgevoerd in het kader van de repatriëring van de slachtoffers van de vlucht MH17 naar Nederland. Inmiddels is komen vast te staan dat er op de rampplek in Oekraïne nog steeds stoffelijke overschotten van slachtoffers aanwezig zijn. Onderstaand een voorstel hoe vorm te geven aan de repatriëring van deze stoffelijke overschotten.

Procedure in Oekraïne

D.z.z. wordt voorgesteld om aan de procedure die gevolgd wordt in Oekraïne niets te wijzigen. Dit betekent dat de stoffelijke overschotten worden geborgen op de rampplek, ter plekke worden geconserveerd en vervoerd naar Charkov. De spoorweg tussen Donetsk en Charkov is niet meer bruikbaar. HoM zoekt een alternatieve route om de stoffelijke overschotten naar Charkov te krijgen. Daar worden de stoffelijke overschotten verder voorbereid voor repatriëring naar Nederland.

Aangezien er momenteel een dagelijkse luchtbrug bestaat tussen Charkov en Nederland kunnen stoffelijke overschotten ook gelijk naar Nederland worden getransporteerd. Verzoek van de politie om hiervan gebruik te maken. De repatriëring vindt plaats op de huidige wijze dus de stoffelijke overschotten vervoeren in kisten, de vluchten volledig afschermen [Redacted]

B

[Redacted] In de procedure op de luchthaven van Charkov worden geen wijzigingen aangebracht.

Procedure in Nederland

De procedure die momenteel wordt gehanteerd bij terugkomst van de stoffelijke overschotten in Nederland, wordt gehandhaafd op basis van de tot nu toe gehanteerde uitgangspunten. Deze zijn:

- Zorgvuldig, waardig en respectvol
- De nabestaanden zijn belangrijker dan pers of hoogwaardigheidsbekleders

Onderstaand is het huidige protocol beschreven.

Nationaal Crisis Centrum

Aankomst vervolgvluchten

- Nederlandse Hercules, [REDACTED] en/of
- Australische C17, [REDACTED]
- Vliegtuigen opstellen bij hangar met nabestaanden, zo dat nabestaanden beste zicht hebben.
- Pers in een apart vak met goed zicht, maar geen zicht op nabestaanden.
- Accreditatieproces voor de pers
- Een minuut stilte voorafgegaan door trompetsignaal
- Auto's bij laadklep vliegtuig opstellen
- Kisten één voor één uitladen (dragen) en onderaan klep vliegtuig in lijkwagens laden. Door defensie in uniform
- Er worden geen reguliere vluchten uitgevoerd op vliegveld Eindhoven ten tijde van het ceremonieel

Datum

30 juli 2014

Ons kenmerk

Hoofdelementen van de eerste vlucht laten terugkomen

- (Kabinets)vertegenwoordiging, ambassadeurs
- Vlaggen
- Lijkwagens met politiebegeleiding naar Hilversum. Weg niet meer geheel afzetten.
- Geen filmbeelden van het uitladen in Hilversum
- [REDACTED]

B

Aankomst Hilversum

- Maatregelen rond ingang voor een ongestoorde aankomst
- Media coverage stopt zodra de stoet op kazerne is aangekomen